

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falusi” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 2. szám.

1934. január 14.

Biztató jelek a gazdasági életben

Elég okunk volna a panaszra, ha bajainkat vizsgálónk és mégis most bizalommal kell eltöltsön valami. A világ életére befolyással bíró államokban a javulás jelei mutatkoznak. Igy Angliában, Németországban a munkanélküliség csökken és ha nehezen is, de kezd a gazdasági élet katasztrófális hullámverése lecsendesedni. A téltelre ítélt munkáskezek közül mind többen jutnak ismét kenyéradó foglalkozáshoz, ami a gazdasági helyzet javulásának egyik komoly értékkel bíró fokmérője. Még messze vagyunk a gyógyuláshoz vezető egyenes uttól, azonban a keskeny ösvényekről már látni lehet az út körvonalait. Persze türelmetlenek vagyunk, mert az átmenet a normális viszonyokhoz nem következik be olyan gyors ütemben, mint anak idején, midőn a válság szekerére került az egész világ gazdasági élete.

A javulás lényeges eredményeit alapítja meg a Népszövetség magyarországi megbízottja is, amit azt hisszük, hogy az egész ország lakossága örömmel olvasott. Ugy vagyunk most, mint tavasszal a téli fagyos széllel, midőn meg vagyunk győződve, hogy már sokáig nem lehet tartós ereje a hidegnek, mert törvényszerűséggel bekövetkezik a tavasz áldást hozó melege. Ilyen biztató jelenséget mutat a magyar gazdasági élet is, ha a kivitel és a behozatal statisztikai adatait vesszük sorra. Most egy éve fájdalommal láttuk, hogy a behozatalunk meghaladta a kivitelét és rövid egy esztendő alatt ma már itt is bizakodás tölthet el, mert kivitelünk majdnem 80 millióval több volt, mint tavaly. Nálunk is mutatkozik a munkanélküliség csökkenése, ha nem is nagy számokban, de a javulás fokozatosan tart.

Azok az országok, amelyek gazdasági tekintetben függetleníteni akarják magukat a külföldtől, kénytelenek belátni, hogy ők is reá vannak utalva más államokra, tehát teljesen el-

zárnai nem tudják magukat a világtól.

A fogyasztó állam is termel olyan cikkeket, amelyeknek piacot keres. Tehát a fogyasztó egyúttal eladó is. Ha valamely fogyasztó állam csak olyan országból akar vásárolni, amely viszont szükségletét hasonló arányban tőle szerzi be, ezt nem vehetjük rossz néven. Sőt éppen a mi országunk, amely a nagy nyugati fogyasztópiacokhoz olyan közel fekszik, csak örömmel veheti tudomásul. A mindenáron való elzárkózás mellett mutatkozik tehát az egymásrautaltság jele. Ha valamely ország lakossága valamiből felesleggel rendelkezik, piacot keres, vagyis felkinálja a felesleget annak az országnak, amelynek éppen erre szüksége van. Ma már meg lehet állapítani, hogy az egyes országoknak miből mennyi a külföldről beszerzendő szükséglete. Természetes, hogy

az eladó országok között nagy a versenyfutás. A győztes azonban az lesz, aki a fogyasztó izléséhez alkalmazkodva, a legjobb minőségű árut a legolcsóbban tudja árusítani és előállítani. Ez természetesen függ elsősorban az éghajlati viszonyoktól, továbbá a termelési költségektől és a fogyasztópiac közelségétől. Csonka országunk az európai nagy fogyasztópiacok közvetlen szomszédságában van és ezért mi egy roppant nagy helyzeti előnnyel birunk, amit kihasználatlanul nem hagyhatunk. Igy igen nagy előnyt jelent reánk nézve, hogy éppen a falusi lakosság által termelt zöldség, gyümölcs, továbbá baromfi és tojás értékesítésénél mindig friss áruval tudjuk ellátni a külföldi fogyasztókat.

Az utóbbi évek adatai is azt bizonyítják, hogy éppen a földmives- és

Itt a farsang!

kisgazdatársadalom tagjai által piacra termelt előbb említett cikkek nemzeti jövedelmünknek egyik igen tekintélyes részét jelentik. A fogyasztó izléséhez való alkalmazkodás állandó megfigyelést igényel. Tudnunk kell, hogy milyen cikkek a legkelendőbbek és hogyan kerülnek azok versenytársaink által eladásra, milyen fajtákat és milyen csomagolást kedvel leginkább a közönség. Ezt természetesen a helyszínen láthatjuk a legjobban. Az ezzel kapcsolatos írásbeli tudósítások nem nyújthatnak teljes képet a fogyasztópiacokról és a helyszínen szerzett benyomásokat ezen az uton nem tudjuk eljuttatni olyan kívánatos mértékben a termelőhöz, ami ezt a nagy érdeket valóban szolgálja is tudja. Ha az állandóbb jellegű és a fokozatos fejlődést biztosító eszközöket keressük a piacok igényeinek megismerésére és hogy a külföldi termelők mi módon alakították át ehhez képest termelésüket, akkor arra kell gondolnunk, hogy magát az embert, vagyis a termelőt kell beleillesztenünk egy termelési ideny tartamára egy olyan környezetbe, ahol mindazt, amire a termelés átszervezésénél szüksége van, közvetlenül szerzett tapasztalatok alapján figyelhesse meg.

Régi igazság, hogy a fiatalokban szerzett tapasztalatok és megfigyelések maradandóbbak, mint abban az életkorban, amikor az ember bizonyos szokásoktól még ha akarna is, nem minden esetben tud lemondani, vagy leszokni. Ezért igyekszik a Faluszövetség évről-évre a jövőendő gazdatársadalom új hajtásait, a magyar gazdaság földmivesifjakat, hosszabb időre külföldön elhelyezni, hogy onnan hazatérve, itthon a szülői gazdaság, a közvetlen környezet és végeredményben az egész magyar mezőgazdaság hasznára legyenek. A szükséges ujitások elterjedésének egyik legmegfelelőbb módját sikerült a csereakcióban megtalálni. Ugyanaz, ami külföldi vonatkozásban áll az ifjusági mozgalomra, ugyanazt mondhatjuk el a belső csereakcióról, amit a múlt évben először rendezett meg a Faluszövetség. Szüksége van ma már arra minden földmives- és gazdaembernek, hogy faluja, járása vagy a vármegyén kívül ismerje meg az ország más vidékét is, ahol olyan ujitásokat láthat, amiknek elterjedése nemzeti érdek is.

Dr. Tölgyes István.

Idealizmussal, de illúziók nélkül...

Bethlen István gróf előadását a Szellemi Egyesületek Szövetségének záróülésén, szokatlanul hatalmas érdeklődés kísérte, amely egyaránt szólt az előadó személyének s a tárgy fontosságának. Az utóbbinak talán inkább. „Hagyomány és forradalom a politikában.” A legaktuálisabb kérdés

ma világszerte. A hagyományt a győztesek ápolnák szeretettel; a forradalmakhoz a leggyőzöttek menekülnek, mint végső eszközhöz, amely talán az egész világ helyzetét megváltoztatja. Az egyik irány megteremtette a nemzetiségi kérdést és uralja a békeszerződéseket. A másik revíziót és új rendet követel. Kömnyü a két irányt szétválasztani, csak egyesíteni nehéz. Elejét tudja-e venni a hagyomány a forradalomnak — kérde Bethlen és meg is felel rá: — „Ha az új politikai világnézet alapján álló férfiak és asszonyok idealizmussal, de illúziók nélkül tudatosan összetartanak és áldozatot hoznak, akkor jobb jövő következik Európa népeire.” Ebben a mondatban meg is jelölte a volt miniszterelnök az új magyar politika útját...

Európa két veszedelmes embere

Nem mi mondjuk, Lord Snowden, a hatalmas brit-birodalom volt kincstári kancellárja írja az egyik angol napilap világszerte olvasott hasábjain közölt cikkében, hogy ő Benest és Titulescut Európa két legveszedelmesebb emberének minősíti. Nem mi mondjuk, ismételjük, csak tudomásul vesszük. Ezt a két embert mi is az európai boszorkánykonyha két fő mérgekeverőjének tartjuk. Benest, a halk, simamodoru cseh vezérpolitikust és Titulescut, az asszonyosan hiszteriás, rikácsoló oláh diplomatát, akiket a közös kanc füz egymáshoz évek óta, s akik szilárdan eltökélték, hogy nem tűnnek semmi olyan békemódosítást, amely miatt valamit vissza kellene adniok az Ausztriától és Magyarországtól elrabolt területekből. Helyes. Nem is az ő belátásukra számítunk mi, hanem a lord Snowdenek és társaik bölcs ítélletére. Azok pedig már nem rejtik véka alá a meggyőződésüket. Nyiltan megmondják, ami igaz, ha a hős cseh nemzet és nagy kulturájú oláh nép külügyminisztereiről van is szó. Benesről és Titulescuról...

BELPOLITIKA

A kereskedelemügyi minisztérium átszervezése

Dálnoki Kováts Gyula államtitkári kinevezésével kapcsolatban megtörtént a kereskedelemügyi minisztérium átszervezése, amely régi terve volt a kormánynak. A minisztérium ügyköre a jövőben négy csoportba tagozódik. Dálnoki Kováts Gyula a közlekedési csoport élére kerül, mint osztályfőnök. A kereskedelmi csoport Péteri Ödön miniszteri osztályfőnök felülvizsgálata alá tartozik. Az ipari termelés csoportjának vezetését To-

perczer Ákos helyettes államtitkár látja el s a negyedik csoport — az ipari és kereskedelmi jogalkotás — ügyeinek vezetésével Tóry Gergely helyettes államtitkárt bízta meg a miniszter. A reformintézkedésekre, Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter nyilatkozata szerint, az ügymenet egységesítése, gyorsítása és egyszerűsítése céljából volt szükség.

Imrédy Béla pénzügyminiszter Genfbe utazik

A Népszövetség pénzügyi bizottsága összeül. Ez alkalommal Genfbe érkezik Buresch osztrák és Imrédy Béla magyar pénzügyminiszter, továbbá a bolgár pénzügyminiszter is. A pénzügyi bizottság elsősorban az említett három ország pénzügyi helyzetével foglalkozik.

A pénzügyminiszter genfi tartózkodása idején a transzfermoratórium ügyében is tanácskozásokat fog folytatni.

Itt említjük meg, hogy Sir Royal Tyler, népszövetségi megbízott is elutazott Genfbe, hogy jelentést tegyen a pénzügyi bizottságnak a Magyarországgal kapcsolatos ügyekről.

Darányi Kálmán Balatonfüred díszpolgára

Balatonfüred nagyközség képviselőtestülete Darányi Kálmán dr. miniszterelnökségi államtitkárt, a balatonfüredi kerület országgyűlési képviselőjét a község díszpolgárává választotta.

A képviselőtestület ünnepélyes ülését a község bírása nyitotta meg, aki bevezető szavaiban kiemelte, hogy a díszpolgárrá való választás óhaja éppen azok részéről indult ki, akik a múltban nem voltak Darányi Kálmánnal egy politikai nézetben. „A kisgazdapárt elnöke méltatta Darányi Kálmán dr. érdemeit és emelt szót díszpolgársága mellett. Ez is ékes bizonyítéka annak, hogy ő itt Balatonfüreden, pártkülönbség nélkül, köztiszteletnek és szeretetnek örvend” — hangsúlyozta Cs. Darab József, Balatonfüred község bírása.

A javaslatához még Babits Endre esperes plébános szólt hozzá, aki a katolikus hívők nevében járult az indítványhoz.

A felszólalások után a község képviselőtestülete lelkes közfelkiáltással Balatonfüred díszpolgárává választotta meg Darányi Kálmánt.

**Olvasd, ajánld és terjeszd
a páratlanul olcsó**

VASÁRNAP-ot!

VILÁGKRÓNIKA

F. Llewellyn-Jones, nemzetünk kiváló barátja, a magyar revízióért lelkesen harcoló angol képviselő, aki nemrég hazánkban is járt, az újév alkalmából nyilatkozatot adott a *Magyar Távirati Iroda* londoni levelezőjének s abban kiemeli, hogy a *triánoni szerződés aláírása óta sohasem voltak a revízió kilátásai olyan kedvezőek, mint nappjainkban.* És hogy az európai nemzetek bajainak legfőbb kuforrásai a háború után kötött szerződésekkel elkövetkezett igazságtalanságok.

Jehlicska Ferenc dr., a Tót Tanács elnöke, aki néhány napra Budapestre érkezett, feltűnő és nagyon érdekes nyilatkozatot tett. Jehlicska kijelentése a revízióknak nagyon súlyos és fontos érvei. Visszatükrözik az előző félrevezetést, később elnyomott, ma pedig kisebbségi sorsba erőszakolt tót nép igazi hangját, érzelmeit és állásfoglalását. *Jehlicska Ferenc az egész Felvidék visszaadását követeli* s kijelenti, hogy tót nyelven ma csak Magyarországon tanítanak. Szerinte a magyar revízió és a Tót Tanács mozgalma párhuzamos. — Én hiszek abban az *isteni örök igazságban*, — így fejezi be nyilatkozatát — *amelyért mi tótok együtt küzdünk magyar testvéreinkkel.*

A Duca miniszterelnök meggyilkolását követő zavarok, — úgy látszik — lassan elsimulnak Romániában. Miniszterelnöknek a király *Tatarescut*, az ifjú liberálisok vezérét, nevezte ki. A liberális párt elnöke viszont *Dinu Bratianu* lett, a régi gárda vezére, aki a kormányban is szerepet kapott, mint pénzügyminiszter. Az időközben hazatért *Titulescu* a király egyenes óhajára megmaradt külügyminiszternek. A katonai ügyészség pedig házkutatást tartott több politikus, köztük *Goga Oktávián* és *Bratianu György* lakásán. A vasmármintákat tüzzel-vassal fogdossák össze, de azért még mindig újabb merényletet követnek el. Az egyik községben a *jegyző lábát keresztüllőtték*, a bírót késsel szurkálták meg s a rendőr fejébe golyót röpítettek.

A román minisztérium tagjai Színájában letették az esküt. Ideiglenesen *Tatarescu* látja el a külügyi tárcát, mert *Titulescu* és *Savel Dadulescu* külügyi államtitkár nem fogadták el a számukra felajánlott tárcát és ebből kifolyóan az eskütételen sem vettek részt. A kormány eskütétele után *Titulescu* Bukarestbe utazott, ahol *Dinu Bratianuval*, a liberális párt elnökével tanácskozott. A tanácskozás után *Titulescu* végleg kijelentette, hogy nem hajlandó az új kormány tagja lenni. A külügyek vezetését ideiglenesen *Tatarescu* miniszterelnök vette át.

Rendelet a védett birtok felügyeletéről és a védelemmel kapcsolatos végrehajtási és egyéb eljárásról

A 14.000—1933. M. E. számu rendeletben a minisztérium csak általános nagyvonalu vázát adta meg a védett birtok fogalmának s az ezzel kapcsolatos eljárásokat a végrehajtás tárgyában kibocsájtott rendeletek szabályozzák. Ilyen rendelet a 16.200—1933. M. E. számu rendelet, amely a védett birtok hitelezői és közfelügyeletéről és a védett birtok és ezzel kapcsolatban védetté nyilvánított ingóságok ellen vezethető végrehajtás szabályairól rendelkezik.

A 14.000—1933. M. E. számu rendelet értelmében, mint ahogy azt már lapunk hasábjain is ismertettük, kimondja elsősorban azt, hogy minden védett birtok közfelügyelet alatt áll, amely közfelügyeletet az állam, illetve a kormányzat által alakított bizottságok gyakorolják. Ezenkívül a rendelet 10. §-ában felsorolt esetekben a hitelezők a hitelezői felügyelet elrendelését kérhetik, amit nagyobb ingatlanokon a hitelezői megbízott, kisebbeknél pedig a közfelügyeleti bizottságnak egy-egy tagja gyakorol.

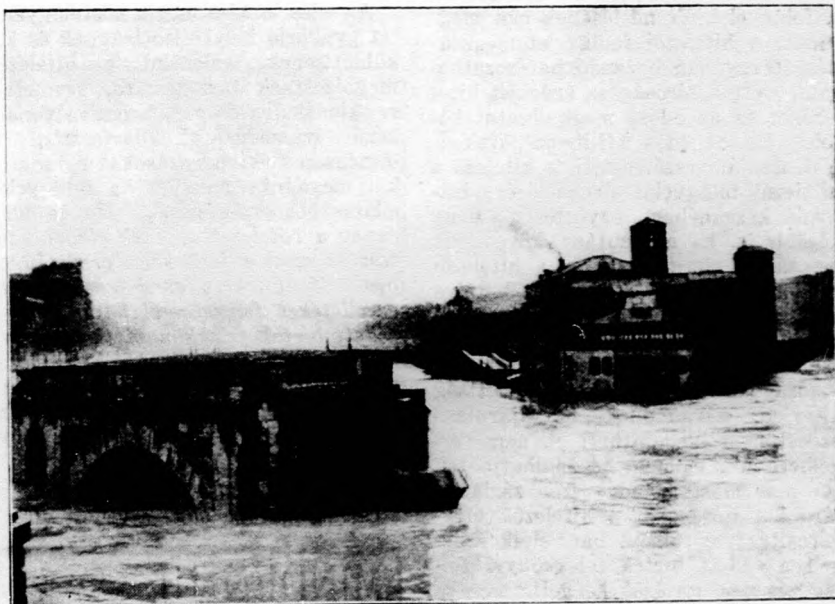
A hitelezői felügyeletet a végrehajtási utasítás szerint annál a bíróságnál kell kérni, amely az ingatlanokat, vagy ingatlant védett birtokká nyilvánította, még pedig ügyvédi, vagy közjegyzői ellenjegyzéssel ellátott, vagy a kérelmező által sajátkezűleg aláírt s két tanuval, vagy a községi előljárással előttemezett kérvényben. A kérelem felett a bíróság rendszerint az érdekelt felek meghallgatása nélkül határoz, azonban a tényállás tisztázása végett a felek meg-

hallgatását is elrendelheti.

A bíróság a határozat hozatalánál elsősorban azt köteles nézni, hogy a hitelezői felügyelet elrendelése esetén a felügyelettel járó munka és költség arányban áll-e a kérelmező hitelező érdekével, ha nem, úgy a kérelem teljesítését mellőzheti, kivéve, ha a hitelező a költségeket magára vállalja.

Az elrendelést tárgyzó végzést az összes érdekelttel közölni kell, azonkívül az elrendelő bíróság hirdetőtábláján kifüggesztendő. A végzés ellen a kézbesítéstől, illetve olyan érdekeltnek esetén, akiknek a végzést nem kézbesítették, a kifüggesztéstől számított 15 napon belül felfolyamodással élhetnek mindazok, akiknek a végzés jogos érdekét sérti. A felfolyamodás folytán a törvényszék, mint felfolyamodási bíróság végső fokon határoz, a felügyelet elrendelését megtagadó végzést azonban a bíróság, ha azt a felek meghallgatása nélkül hozta, a felfolyamodás következtében maga is megváltoztathatja.

A bíróság hitelezői megbízottnak a közfelügyeletet ellátó helyi bizottságnak valamelyik tagját, vagy póttagját nevezi ki a bizottság által készített beosztás szerint és a hitelező javaslatának lehető figyelembevételével, ha azonban a felügyelet elrendelését a hitelező veszélye alapján kéri, úgy lehetőleg ügyvéd, vagy közjegyző tagot kell kinevezni. Ha az ingatlanok több bíróság, vagy község területén vannak, hitelezői megbízottat ekkor is csak egyet lehet kinevezni, aki

Róma viz alatt

A Rómát kettészelő Tiberis kilépett medréből és elöntötte az örök várost

azután, ha az ingatlanok távolabb fekszenek, az ottani helyi bizottságot keresheti meg, egyes felügyeleti ténykedések ellátása végett.

A hitelezői megbizott feladata és hatásköre a következő:

1. az adós közreműködésével elkészíti a tartozások kimutatását;

2. az adós számadását megvizsgálja;

3. ha az adós gazdálkodásának helytelenségével, vagy egyébként a hitelező érdekeit veszélyezteti, úgy a hitelezőket azzal a felhívással értesíti, hogy a bíróságtól a zárlat elrendelését kérhetik;

4. időnként a helyi bizottságnak jelentést tesz, illetve a helyi bizottság, vagy a bíróság felszólítására jelentést tenni köteles;

5. az adós saját és háznépe szerény ellátási költségeinek figyelembe vételével a várható jövedelmet felosztja s gondoskodik arról, hogy ez a hitelezőknek, illetőleg esetleg a rendelet 7. §-a szerint a postatakarékpénztárba befizetessék.

A hitelezői megbizott ügykezelés tekintetében a közfelügyeletet gyakorló helyi bizottság felügyelete alatt áll, tiszttől a bíróság mentheti fel a zárlat szabályai szerint. *Költsége és díja fejében évenként legfeljebb a védett birtok kataszteri tiszta jövedelmének minden koronája után 5 fillért állapíthat meg részére a bíróság az adós terhére, amely határozat bírói uton végrehajtható közokirat.* Kiszállási alkalmával azonban a szükséges fuvar az adós természetben köteles gazdaságából a hitelezői megbizottnak szolgáltatni.

A hitelezői felügyelet megszűnik a védett birtokká nyilvánítás hatályának megszűntetésével. Korábban is megszüntethető annak kérelmére, ha a felügyelet elrendelésének oka megszűnt. A hitelezői felügyelet megszűnése tárgyában hozandó határozathozatal előtt a bíróság az érdekelt hitelezőket és az adóst meghallgatni köteles. Ha az adós a hitelező kielégítési alapját veszélyezteti, a hitelező a hitelezői felügyelet elrendelésére irányuló kérelmében együttesen vagy később is, ha ez ezután következik be, zárlat elrendelését és a hitelezői rendelkezését kérheti. A zárlat hatálya az összes hitelezők javára szolgál és abban áll, hogy az adós az ingatlant s a rendelet 9. §-ában meghatározott ingóságokat, amelyekre a védettség kiterjed, zár gondnok hozzájárulása nélkül nem idegenítheti el, nem terhelheti meg és nem használhatja fel. Ha már most az adós ezen zárlattal járó korlátozásokat a hitelezők megkárosításával tullepi, bármelyik érdekelt a védett birtok telekkönyvi feljegyzésének törlését kérheti.

A hitelezői megbizott, mint zár gondnok természetesen köteles figyelembe venni a rendes gazdálkodás követelményeit s így olyan ingóságok,

vagy termények elidegenítéséhez, amelyeknek eladása az előirányzat szerint a jövedelem biztosítása céljából és az adós és háza népe megélhetése végett szükséges, eladását meg nem tagadhatja, azonban köteles ezen eladásokat oly módon ellenőrizni, illetve azoknál közreműködni, hogy azok ellenértéke a megfelelő előirányzott célra fordíttassék.

A közfelügyeletet a m. kir. miniszterium helyi bizottságok útján gyakorolja. Helyi bizottságokat a szükséges számban a telekkönyvi hatóságok székhelyén kell alakítani, a bizottság tagjait és pótagjait a földmívelésügyi, a pénzügy-, illetve az igazságügyminiszter gazdasági, pénzügyi és jogi szakemberekből nevezi ki. A bizottságok nem lehet tagja elsősorban az, kinek ingatlana védett birtokká van nyilvánítva, vagy ez iránt beadott kérvénye még nincs elintézve és nem járhat el olyan ügyekben, amelyekben közeli hozzátartozója van érdekelve. A bizottságok szervezetét, ügyvitelét, a felügyeletnek szabályait, a bizottsági tagok díjazását a pénzügyminiszter az érdekelt miniszterekkel egyetértve külön rendelettel fogja megállapítani. Fuvar azonban a helyi bizottságok kiküldötzeit akkor is megilleti, ha nem mint hitelezői megbizott jár el. A bizottság, illetve eljáró tagjainak feladata általában ugyanaz, mint a hitelezői felügyelettel megbizottnak azzal a különbséggel, hogy általános intézkedéseket tehet és általános adatokat köteles gyűjteni a körzetébe tartozó védett birtokokon folytatott gazdálkodásról, stb. A helyi bizottság intézkedése ellen panasszal lehet fordulni a bizottság főfelügyeleti hatóságához, a pénzügyminiszterhez.

Az adós köteles úgy a közfelügyeletet gyakorló helyi bizottságnak és kiküldöttjének, valamint a hitelezői megbizottnak tartozásaira, bevételire, kiadásaira és gazdaságaira vonatkozó számadását előterjeszteni s mindazon felvilágosításokat és adatokat megadni, amelyek a felügyelet ellátásához szükségesek. Ha az adós ennek a kötelezettségének eleget nem tesz és ezzel a felügyelet eredményes gyakorlását lehetetlenné teszi, emiatt az illetékes telekkönyvi hatóságnál a védett birtok telekkönyvi feljegyzésének törlését lehet kérni. A hitelezői megbizott, valamint a helyi bizottság kiküldöttjének intézkedése ellen panasznak van helye magához a helyi bizottsághoz.

A rendelet további intézkedései azt a célt szolgálják, hogy a védett birtok

tulajdonos gazdaadóst a perléssel és végrehajtással okozható költségek alól lehetőleg mentessék. Ezirányú intézkedések közül az első az, hogy a védett birtok tulajdonosát, mint alperest nem lehet a per költségeiben marasztalni, ha a perfelvételi határnapon a hitelező követelését elismeri és kimutatja, hogy a rendeletben meghatározott szolgáltatásokat a felperes javára kellő időben, de legkésőbb a kereset beadása előtt teljesítette. Ha az adós nem közvetlenül a hitelezőnek, hanem a rendelet 6. §-ában meghatározott postatakarékpénztári számlára köteles fizetni, úgy a fizetés megtörténtéről előzőleg kell a hitelezőt értesíteni, mert másképp a rendelet ezen kedvezményét igénybe nem veheti. Nem vonatkozik ez az intézkedés arra az esetre, ha a peresített követelés a rendelet 14. §-ában felsorolt olyan igény, amely a rendelet hatálya alól ki van véve (pl. tartás).

Mint az előző bekezdésben láttuk, a védett birtok tulajdonosát perelni lehet, a bíróság ítéletet is hoz s csak a költségekben nem marasztalja az adóst, azonban ez az ítélet egyelőre csak arra szolgál, hogy a hitelező követelését jogilag biztosítsa, mert a védett birtokra s mindazon ingóságokra, amelyek a rendelet 9. §-ában fel vannak sorolva, végrehajtást foganatosítani mindaddig, amíg a védett birtok minősége fel van jegyezve, nem lehet, kivéve természetesen újból azon követeléseket, amelyek a rendelet hatálya alól ki vannak véve.

A végrehajtás elrendelését a hitelező akkor sem kérheti, hogyha az adós a rendeletben meghatározott kamat és tőketörlesztési kötelezettségeknek sem tesz eleget, mert a végrehajtást elrendelő bíróság ennek vizsgálatába bocsátkozni nem jogosult, ilyenkor tehát a hitelezőnek a védett birtok telekkönyvi feljegyzésének törlését kell kérnie, — ennek eseteit alább ismertetjük — és csak ha ez megtörténik, kérheti meg a végrehajtást, amikor is azután annak semmi akadály nincs. Az esetben pedig, amidőn a rendelet kedvezményei alól kivett követelést érvényesít valamelyik hitelező és ennek erejéig kéri meg a végrehajtást, ezt keresetben, illetve végrehajtási kérvényben külön ki kell emelni és a bíróság úgy a marasztaló határozatban, mint a végrehajtást elrendelő végzésben ezt külön kiemelni tartozik.

Ha pedig akár a védett birtokról szóló rendelet megjelenése előtt, akár utóbb tévesen elrendelt végrehajtást a hitelező olyan követelés behajtása iránt lefoganatosítja, amelyik a kedvezmények alól kivéve nincs, úgy az adós előterjesztéssel élhet a végrehajtás foganatosítása, vagy ha ez előbb történt, jelen rendelet megjelenése, vagyis december 24-től számított 8 napon belül. A kiküldött ezen jogára a végrehajtáskor az adóst figyel-

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ

a falusi
polgár tá-
borát erősíti

meztetni tartozik s a figyelmeztetés megtörténtét köteles jegyzőkönyvbe venni, azonban ezen előterjesztés folytán sem lehet feloldani a zár alól azokat az ingóságokat, amelyeknek értékesítésére vagy felszerelésére a védettség tartama alatt a rendes gazdálkodás szabályai szerint, vagy az előírányzat szerint előreláthatólag nem lesz szükség.

Ha a bíróság az előterjesztés folytán bizonyos ingóságokat a végrehajtási zár alól felold, egyidejűleg, vagy utóbb is bármelyik érdekelt fél kérelmére hitelezői megbízottat nevez ki, hogy a zár alól feloldott ingóságok értékesítését ellenőrizze. Ha pedig a hitelezők érdekeit veszélyezteti, bármelyik érdekelt kérelmére a zár elrendelésének van helye, amely esetben a hitelezői megbízott lesz a zárgondnok. Ha pedig a védettség kimondása előtt lefoglalt ingóságok a beadott előterjesztéssel a zár alól feloldattak, de utóbb ezen ingóságok mégis árverésre kerülnek, úgy az árverési vételárat úgy kell felosztani, mintha a zár alól való feloldás nem történt volna meg.

Ha a végrehajtási korlátozások alól kivett követelés behajtása végett a védett birtok haszonvételének zár alá vételét kéri s ezt a telekkönyvi hatóság elrendeli, zárgondnoknak a hitelezői megbízottat, vagy a hitelezői felügyeletet eilátott helyi bizottság kiküldöttjét kell kinevezni, aki ezen zárgondnoki tennivalók ellátásáért külön díjazásban nem részesül.

Ha a védett birtok haszonvételére 1933. évi október hó 24. napja előtt, vagy az ingatlan védetté nyilvánítása iránti kérvény beadása előtt zárgondnokot vezettek be és a birtok utóbb védetté vált, a zárgondnoki kezelést bármelyik érdekelt kérelmére, az érdekeltek meghallgatása után meg kell szüntetni. Ha pedig az meg nem szüntethető és hitelezői felügyelet van, a zárgondnokot bármelyik érdekelt fél kérelmére a bíróság tisztsége alól felmenti és zárgondnökká a hitelezői megbízottat, illetve a helyi bizottság kiküldöttjét nevezi ki.

Ha a védett ingatlan árverésre kerül, az árverési vételárat úgy kell felosztani, mintha az ingatlan nem állott volna védettség alatt, azzal az eltéréssel azonban, hogy a rendelet 4. és 8. §-ában a hátralékokra megállapított rangsort figyelembe kell venni. Az az összeg pedig, amit az adós nem közvetlenül a hitelezőnek, hanem a postatakarékpénztári számlára fizette, az árverési vételárral együtt felosztásra nem kerül. Ha pedig a védett birtok jövedelmének a felosztására kerül a sor, ezt is az általános szabályok szerint kell felosztani azzal az eltéréssel, hogy azoknak a hitelezőknek, akiknek követelése a rendelet kedvezménye alól kivéve nincsenek, csak annyit sorozhat, amennyit az adós az ő részükre teljesíteni tartozik.

A rendelet végén intézkedik a te-

kintetben, hogy mi a követendő eljárás akkor, ha a gazdaadós a rendeletben meghatározott fizetéseket nem teljesíti. Ilyenkor a hitelező kérelmére a bíróság a felek meghallgatására határnapot kell hogy kitűzzön, még pedig a kérelem iktatásától számított 15 napon belül. Ugyanez az eset akkor is, hogyha a gazdaadós nem teljesíti azt a köteleességét, hogy a hitelezőnek a rendelet 1. §-a értelmében megújítási váltót és bekebelezési engedélyt adjon. Ha az adós nem rosszhiszeműen mulasztotta el fenti kötelezettségeinek teljesítését, akkor még a kitűzött tárgyaláson fizetésével a rendelet szabta kötelezettségének eleget

tehet és ez esetben a bíróság bár a megtartott tárgyalás költségeiben az adóst marasztalja, a védett birtok minőség törlesztés mellőzi. Ha azonban az adós legkésőbb a tárgyaláson fizetési kötelezettségének eleget nem tesz és a rendeletben meghatározott megújítási váltót és bekebelezési engedélyt a hitelezőnek ki nem szolgáltatja, úgy a védett birtok minőségét a bíróság a telekkönyvben törölni rendeli, amiáltal a rendelet kedvezményei az adósra és a birtokára vonatkozóan megszűnnek és szabad tere nyílik minden perlésnek, bekebelezésnek és végrehajtásnak.

Dr. Vértessy Ferenc.

Borzalmas bányakatasztrófa Csehországban

Az utóbbi idők hatalmas katasztrófáinak méreteihez hasonló szerencsétlenség történt az északnyugat-csehországi Dux város közelében, Osekben székelő *Brixi Bányatársaság szénbányájában*. Délután 5 óra tájban hatalmas robbanás reszketette meg a bánya egész vidékét, amelynek ereje oly nagy volt, hogy még a távol fekvő Dux városban is megérezték.

A bányauzem valamennyi földfeletti berendezése és épülete pillanatok alatt romokban hevert és a föld mélyében 141 emberélet lette halálát. Bár a mentési munkákat azonnal megkezdték, mindössze 15 megszenesedett holttestet tudtak felszínre hozni, akiket hozzátartozóik már nem ismertek meg. A többi eltemetett munkást nem lehetett megmenteni, mert a robbanástól keletkezett tűz két nap alatt kilenc kilométeres körzetben felgyújtotta a szénréteget és így a bányanyilásokat, be kellett falazni, hogy a

tűz, amely ugyanis elpusztított mindent, tovább ne terjedjen.

A vizsgálat kiderítette, hogy a hatalmas robbanás a Nelson-bánya több tárnájában történt és minden valószínűség szerint a bányalég meggyulladására okozta.

A robbanás idejében a munkások körülbelül 300 méterre dolgoztak a föld alatt és közülük csak háromnak sikerült idejében átmenekülni a Nelson-tárnából a szomszédos bánya-üregbe, ahonnan 320 métert kuszák fel létrán, amíg a szabadba jutottak.

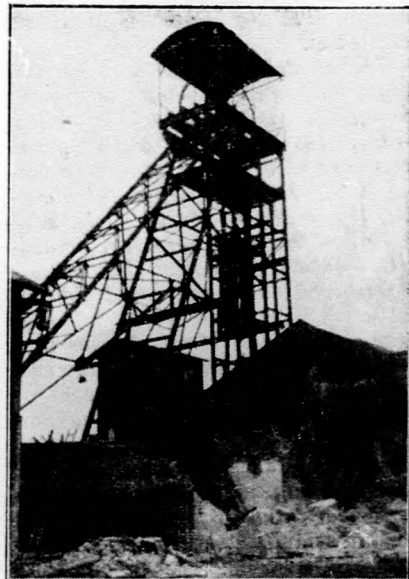
A szörnyű katasztrófa általános részvételt keltett egész Csehországban. A köztársasági elnök, a miniszterelnök és a prágai érsek nagyobb összegekkel próbálták a hátramaradtak fájdalmát és anyagi kárát enyhíteni.

Pénteken délután újabb két robbanás történt a Nelson-tárnában, amely ledöntötte a fáradtságos munkával megépített elzárófalakat és hét bányász megsebesített. Az égő tárnából sűrű füst- és gőzfellegek szállanak fel, ami arra mutat, hogy a bánya egy részét víz árasztotta el. Mivel újabb robbanásoktól félnek, a bányászoknak egyenesen megtiltották, hogy további mentési kísérleteket tegyenek.

Bethlen István gróf nagy revíziós beszéde

Bethlen István gróf nagy beszédet tartott f. hó 4-én este a Magyar Szemle Társaság vacsoráján, amelyen megjelentek Hóman Bálint, Kánya Kálmán, Keresztes-Fischer Ferenc, Imrédy Béla, Kállay Miklós miniszterek s jelen voltak a politikai és közgazdasági élet kiválóságai közül számosan.

Bethlen Ravasz László püspök üdvözölte angliai előadásainak nagyhorderejű eredményeiért, amelyekben az egész magyar géniust és a magyar igazságot testesítette meg. Ki-

Kép a duxi szörnyű bányakatasztrófáról

váltságos és nagy szolgálat volt az a magyar nemzetnek.

Bethlen István gróf válaszában azt hangsúlyozta különösen, hogy a revízió gondolatát összhangba kell hozni az európai érdekekkel. Célhoz érünk, ha minden magyar megteszi kötelességét. A magyar revíziós program szabadságot hoz a kis népeknek, amelyek nem találták meg azt a „fel-szabeditóknál.” Ma már mindenütt észrevették, hogy szükség van a revízióra. Elérkezett az utolsó perc, hogy konkrét revíziós programot adjunk. *Sikere csak olyan revíziós programnak lehet, amely a kor eszméjével hangulatban s a népek önrendelkezési jogával összhangban áll.* Erősen hangoztatta, hogy a béke érdeke egyezik a revízió érdekével.

A „Hangya“-ujság jubileuma

Jubileumi szám érkezett hozzánk. A „Hangya“-ujság fennállásának huszonötvéves évfordulóját üli. A magyarországi fogyasztási, értékesítő termelő szövetkezeteknek ezt a kitünőt szaklapját, amelyet annak idején Meskó Pál, a szövetkezeti eszme nagy előharcosa alapított, őszinte szeretettel, meleg bizalommal üdvözljük a nevezetes évforduló alkalmából és kívánjuk, hogy mindazok az eszmék, elgondolások és gyakorlati megoldások, amelyeket laptársunk a szövetkezeti gondolat megvalósításáért s a falu lakóinak boldogulásáért célul tűzött ki, minél előbb és minél teljesebb mértékben megvalósuljanak. Az értékes és szép ünnepi számba cikketek irtak többek között: Balogh Elemér, Antal István sajtófőnök, Schandl Károly, mezei Dorner Béla. A lap rovatai is gazdag tartalmuak.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Kedvezmény az artéri járulék fizetésénél.

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter közbenjárására az egyes ármentesítő társulatok által felvett népszövetségi kölcsön után esedékes, de 1931 óta nem fizetett annuitások összegét a hitelezők beleegyezésével a tőkéhez csatolták. Ez igen jelentékeny adócsökkentést jelent a hátralekötök javára. *Egyes vidékeken az engedmény feléti adónak felel meg.*

Kertészeti tanfolyam.

Tizenöt kertmunkás-tanulót vesz fel a Duna-Tiszaközi Kamara „Purgly Emil mintagyümölcsöse” Kecskeméten. A kétféves tanfolyamra február 15-ig lehet a Kamaránál kérvényt benyújtani.

Emelkedett a zsir ára és országserte kevés a prima disznó.

A múlt heti budapesti sertésvásárra a rendes 9—10 ezer darabos felhajtás helyett mindössze 6300 darab sertés került piacra, miért is az árak emelkedtek. *Elsőrendű zsirsértésért 80, sőt 81 fillért is fizettek s az elsőrendű szedett minőség is 78—80 fillérig drágult.* Az árak kedvező alakulását szakkörökben nem tartják tartós jelenségnek, mert

nem a szükséglet megnövekedése, hanem a szokatlanul kis kínálat volt az árjavulás indítóoka. Az ujvévi hét igen lanyha irányzata ugyanis tartózkodásra készítette a gazdákat, akik az elmúlt héten szerzett rossz tapasztalataik folytán vannak az irtékesítéssel. Különben az elsőrendű zsirsértéskészletek megfogynak az ország minden részében, jó szedett

sértésben azonban még mindig nagy az állomány. Így valószínű, hogy a csütörtöki piac jobb árai a jövő hétre erősebb kínálatot vonzanak majd a fővárosba. A szedett sertés tudvalevően nem exportáru s ennek értékesítése a ferencvárosi piacra vár. Ennél fogva a zsirsértékesítés és a zsirexport fokozottabb mértékben fog újból előtérbe lépni.

Panaszkodnak a dohánytermelő gazdák és kertészek

Ugy látszik, igaza van a régi közmondásnak, „A szegény embert még az ág is huzza.” A mai megnehezült időkben, amikor se szeri, se száma a falusi nép bajainak, napról-napra újabb panaszokat hallunk.

Pedig már elég volna a megpróbáltatásból. Legutóbb a buza és a kalászosok alacsony ára döntötte földre népünket, amely minden verejtékezőse mellett sem tud annyit összehozni, amennyi fedezi a saját és köz-szükségleteit.

Gondterhes arcokkal jár-kel tehát a nép; olyan, mint a megbolygatott méhkas. Zsong és nyugtalan, mert a föld mintha felmondta volna a szolgálatot és nem tudja kitermelni azt, amit követelnek tőle.

Most télviz idején, amikor a dohánybevéltás ideje érkezett, újabb meglepetés érte a termelőket. Ugyanis az történt, hogy készen van a dohány, szépen fizetett. Az időjárásához mérten elég jó is. A gazdák nagy reménységgel szállították le. És ekkor váratlan dolog jött közbe. A beváltó hivatalok, — mint levelükben panaszolják a dohánytermelő gazdák — a dohányértékének meg nem felelő oly alacsony áron vették be, annyi kifogást és romlást állítottak be az átvételnél, hogy az elért átlagárak kg-ként 4.5 fillértől 20 fillérig, egyes nagyon kivételes esetekben 30 fillérig mentek el.

Vannak dohánytermelők, akik 600 négyszögöl dohány után 30 pengőt kaptak, de vannak olyanok is, akik a beadott 685 kg. dohány után 91 pengő 52 fillért számoltak el. Ennek az összegnek a felelése a föld tulajdonosát, fele pedig a termelőt illeti, mint feles kertészt, aki egész évi munkáját — 1600 négyszögölre számítva, — legkevesebb 500 munkanapot áldozott fel a családjával és ezen munkája után még a tízfilléres átlagos napi keresetet sem kapta meg. Határtalan ezért az elkeseredés az ország dohánytermelői között. Elismerik ugyanis azt, hogy az esős ősz miatt a beváltásra kerülő dohányok kivétel nélkül valamivel nagyobb nedvességet tartalmaznak a szokottnál, de véleményük szerint semmiesetre sem értéktelenedtetett el az idej dohány az előző évekhez képest annyira, mint ahogy az ideit minősítették.

Átlagosan minden dohányfajtánkat, — írják a gazdák — egy-két osztállyal lejjebb sorolták, a termés nagyrésztét kihányásnak vették, métermázsánként 4.50 pengőjével számítva. Ha a kincstár a múlt évinél több munkanappal kezelte is a dohányt, — amit pipadohánynak és olcsóbb cigarettának feltétlenül felhasználhat — akkor is métermázsánként 600 pengőt érhet el annak értékesítésével. Ezzel szemben a gazdák azt mondják, hogy a 10—20 filléres átlagárak mellett, más választásuk nem lehet, mint a dohánytermeléssel felhagyni és földjeiket mással vetni be, ami kevesebb munka mellett is hoz annyit, mint a rosszul beváltott dohány.

Azt gondolják a gazdák és ebben reménykednek, hogy a méltánytalan beváltásokért megfelelő értékbeni kárpótlást kapnak.

A gazdák elhatározásával szorosan összefügg azonban a feleskertészek ügye. Ez a nagytömegű dohánykertész-társadalom a dohányterületek kisebbedése esetén teljesen a tönk szélére jut. Ez pedig az államhatalom szempontjából sem lehet közömbös. Az idej alacsony beváltási árak miatt vannak feleskertészek, akik még a kenyérnek való sem tudják a nekik jutott összegből fedezni. Öreg emberek, akik hosszú éveken keresztül foglalkoztak a dohánytermeléssel, az idén sirva panaszkodtak, hogy az alacsony beváltási ár miatt minden munkájuk és fáradságuk, reggeltől-estig tartó szakadatlan erőfeszítésük kárba veszett.

Szóval panaszkodnak a dohánytermelők, panaszkodnak a dohánykertészek is. Azonban még rendületlenül bíznak abban, hogy az illetékes tényezők a már elszármolt és átvett dohányt utólag egy klasszissal magasabb értékben számolják el és a már kifizetett és az újabb megállapítás közötti árkülönbséget utólagosan készpénzben térítik meg.

De igen súlyos helyzetbe hozta a dohánytermelő gazdákat a dohány alacsony beváltási ári. Ugyanis a megadott adókedvezményeket csak úgy igényelhetik, ha 1933 december 31-ig esedékes adójukat kifizetik. igen sok helyen, — amint írják — megtörtént az is, hogy a decemberben beváltott dohány árát nem fizették

ki, aminek szükségképeni következménye az lett, hogy a gazdák nem jutván pénzhez, nem tudtak eleget tenni adófizetési kötelezettségüknek és így elesetek az állam által részükre megállapított 20 százalékos kedvezménytől.

Hozzánk juttatott levelek alapján megirtuk a Vasárnapban a dohánytermelő gazdák, kertészek panaszait azzal, hogy az illetékesek figyelmét felhívjuk a beváltásnál történt sérelmekre, kérve azok orvoslását.

Ugy gondoljuk, hogy nem lehet közömbös az állam szempontjából sem, hogy milyen érzelmekekkel van eltelve a nagytömegű gazdatársadalom. Várják a sürgős segítséget. Mi pedig hisszük, hogy az illetékes körök részéről meg is fog érkezni a dohányárának utólagos felemlése, ami közmegelegedésre megajánlja nemcsak a gazda, hanem a termelő kertész helyzetét is.

Szekeres László.

Ami egy-szusszra kell kimondani

A „Soproni Hírlap”-ból olvassuk az alábbi pompás dolgot: Németh Kálmán főintéző rendelkezésünkre bocsátott egy olyan felkőszöntőt, mely hajdanán a répvidéki falvakban divott. Ennek a felkőszöntőnek a legnagyobb érdekessége, hogy *egyszusszantásra* kell kimondani, különben rengeteget veszít a hatásából. Hogy ennek a kiválságnak meg lehet felelni, annak fölteni voltunk. Nem kell hozzá egyéb, mint a szöveg kívülről való tudása és *tűdő*. Egészítség, jó tudó... Ime, a szöveg:

— Miként a galucsnira tapadó agyag ölelkező karjai közül kibontakozó kocsikerék rémitő nyikorgásától megrezent juhászkutya bundájába kapaszkodó vén kullancs kidülledt szeméből alácsorduló könnyecskéiben fűrődő holdvilág sugaránál látható rabló-lovagvár zötyögős felvonó hidjából kiálló vasszögek tartják össze annak alkatrészeit, miként a falon függő kakukkos óra ingájának lengésétől kettészelt bodor pipafüst maró mivoltától prűszkölő vén kandur círmosmacska lángoló bajuszától megcsiklandozott svábbogár kaputos hátáról visszaverődő napsugarak által felolvasztott tót kalapján ragyogó zsirfoltok tartják össze annak materiáját és miként a mindszenteket égből lehorgászó huszárkaplár szitkozódásának utolsó akkordjánál elájuló apacánövendék sóhajtásától megijedt diák tentás manzsettájáért lamentáló háziasszony kötényében csiripelő kisesibék után futkosó kotlóstyúk kotkodácsolásától felébredt kalendáriumcsináló mesterember szélessarku csizmájától letaposott földre a mindent megtermékenyítő eső hull, úgy hulljon a Te fejedre az Isten áldása!

SZÖVETKEZETI ÉLET

12 millió pengő értékű közmunkát végeztek a földmunkás-szövetkezetek.

A földmunkás-szövetkezetek működéséről tartott beszámolójában Steuer György dr., a szövetkezetek országos megszervezője, azt közölte, hogy a földmunkás-vállalkozó-szövetkezetek fennállásuk első tíz évében 12 millió pengőt meghaladó értékű munkát végeztek el, 200 ezer munkanapon. Hat év alatt 35.000 pengőt fordítottak a tanköteles gyermekek cipővel való ellátására, hogy azok télen is eleget tehesenek iskolalátogatási kötelezettségüknek. Összesen 60.000 pengő az az összeg, amelyet a szövetkezet a földmunkásnép művelődésére áldozott.

Kenyérgyárat nyitott Pécsen az OMTK. A Pécsi Tejszarnok Rt. régebben bérbeadott, majd az utóbbi hónapokban szünetelt kenyérgyárat az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ a legmodernebbül átalakította, felszerelte és ismételten üzembe helyezte. A kenyérgyár kenyeret és fehérsüteményt készít és rövid egyhónapi üzem alatt a pécsi fogyasztóközönséggel a legteljesebb mértékben megkedveltette fővárosi viszonylatban is elsőrendű süteményeit.

Biztosítsuk a tenyészapaállatokat. Hazánkban a tulnyomó agrárjellegre való tekintettel is rendkívül fontossággal bír, hogy a köztulajdonban lévő tenyészapaállatok az érhető veszélyek ellen biztosítva legyenek. Mezőgazdasági népeségünk körében, sajnos, mindezt még nem terjedt el kellőleg a biztosítás gondolata. A hivatalos statisztikai kimutatások szerint mintegy 2000 város és község van még, ahol a tenyészállatok nincsenek biztosítva. Csak természetes, hogy ezeknek a nagy értékű képviselő állatoknak elhullása súlyos anyagi kárt jelent a tulajdonos közületeknek, olyan

kárt, amelyet a mai nehéz viszonyok között sokszor pótolni is alig képesek. A Gazdák Biztosító Szövetkezete erőteljes mozgalmat kezdeményezett most ezeknek a tenyész-apaállatoknak biztosítására és erre rendszeres tervet dolgozott ki. Az előjelek szerint máris valószínűnek vehető, hogy a mozgalom a legteljesebb eredménnyel fog zárulni.

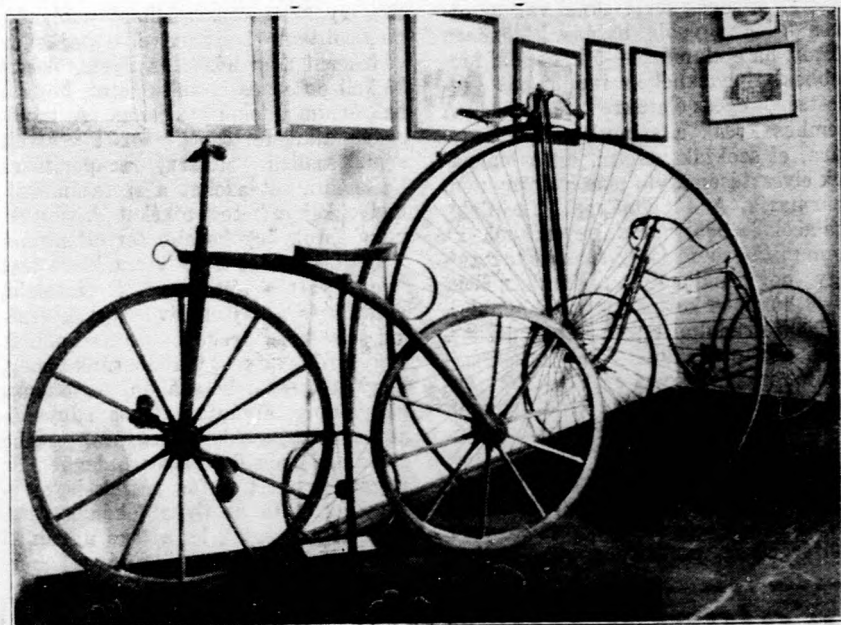
25.000 pengő Jonathan almáért

Az oláhoktól megszállott Nagybányáról írják:

Régi bányai mondás:

„Ha alma van, jólét is van, ha nincs alma, szegénység van!”

Hát az idén volt alma. Máshol semmi, de itt sok és kitűnő volt a termés. Óriási üzleteket kötnek még ma is almában. Sokszáz vonon almát vittek el külföldre. Nemcsak az alma-termelők, de a szállítók is betegre keresték magukat. A szállodákban aranyért nem lehetett szobát kapni. A cseh, magyar, lengyel és német almakereskedők előzőnlőtték a vást. Kopárra vásárolták a gyümölcsösöket. A nagybányaiaknak az idén hasztalan folyik majd a nyáluk egy kis alma után. Nincs. Elvitték a külföldiek. Ha tetszik, hozhatnak roszszat Szatmárról. De Bányán nem maradt semmi. Prágában, Budapesten, Varsóban és Berlinben eszik majd az izes nagybányai almát, amelyek közül elismerten a leghíresebb Korponay Kornél — nyugodtan mondhatjuk, hogy világhírű — Jonathan almája. Ebben az esztendőben 700.000 lejt (kb. 25.000 pengőt) kapott az idős földbirtokos az almaterméséért. Hatvanéves az öreg és maga dolgozik a gyümölcsösében és a messze földön híres faiskolájában...

A kerékpár ősei.

Elöl egy fából készült bicikli, melynek csupán az abroncsa van kovácsolt vasból; középen magas kerékpár 1890-ből; hátul a mai bicikli őse, 1890-ből.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A sertéspestis elleni védő- ojtás.

A sertéspestis ellen ma már tudvalevőleg, ugynevezett *szimultán-ojtást* alkalmaznak. A sertés bőre alá befecskendeznek *szérumot*, mely ellenmérgeket tartalmaz és ugyanakkor *virust*, azaz hatékony sertéspestises ragályanyagot. Így a szervezetben sok ellenmérgek képződik, tehát a sertés ellenállóképességet nyer annyira, hogy későbbi természetes fertőzésre se betegszik meg.

Különösen indokolt a szimultán-ojtás olyan tenyészetekben, melyekben már a sertéspestis jelei mutatkoznak, vagy amelyiknek szomszédságában a sertéspestis dühöng s így biztosan ide is behatol.

A fertőzött tenyészetben, mihelyt meg van állapítva a pestis, haladéktalanul kell ojtani. A már beteg állatok ojtása elhagyható; ezeket legjobb levágni, mert csak igen sok szérum árán lenne remélhető megmentésük. A betegség jeleit még nem mutató, de már lázas állatok ellenben beojtandók. Beojtandók normális adagokkal a nem lázas és teljesen egészségesek. Ha akad köztük nem ugyan sertéspestisben beteg, hanem pl. paratífuszban, bélférgességben, hurutos tüdőgyulladásban, angolkórban, akkor ezeket is be kell ojtani, de felemelt szérumadag felhasználásával és mégis számolni kell azzal, hogy közülük több elhullik, mert ellenállóképességük igen csekély.

Mint az eddigiekből is kitűnik, a még egészséges sertéseknél van az ojtásnak legnagyobb hatása, különösen akkor, ha ezek már 4—5 hónapnál idősebbek. Ilyeneknél az immunitás (védetség) egész életükre kiterjedhet. A vemhes kocák a szimultán-ojtás hatására, el szoktak vetelni, de a magzatok elvesztésén kívül más hátrány nem származik. A 4 hónapnál fiatalabb malacok is beojtathatók, de ezeknél az immunitás rövid ideig szokott tartani, úgy, hogy indokolt a szimultán-ojtást 4—5 hónapos korukban megismételni.

Több uradalmi tenyészetben divik a 4—5 hónapos süldők rendszeres szimultán-ojtása, hogy a sertéspestis veszélye a sertésenyésztéstől állandóan távol tartassék. Itt tehát akkor is ojtanak, ha a pestisnek semmi jele sincs se náluk, se a vidéken. Itt természetesen fontos az, hogy a süldők teljesen egészségesek legyenek, azaz bélférgesség, paratífusz, stb., se mu-

tatkozzék, mert akkor az ojtásból kifolyó gyengeség, lázas állapot hatására ezek el is pusztulhatnak. Fontos továbbá az, hogy a beojtott állatok legalább 30 napig el legyenek különítve úgy, hogy be nem ojtott sertések közé beojtottak ne juthassanak, vizeletük azok udvarára ne folyhasson, stb., mert akkor azoknál olyan járvány lép fel, mint amilyen a természetes fertőzés nyomán szokott mutatkozni.

Téli fagykarak elleni védekezés a szőlőkben

Az olyan szokatlan hideg időjárás mellett, mint amelyet 1933. év végén észleltünk, a takaratlan szőlőkben a fagy nagy károkat okozhat. Most is mindenfelől hallani panaszkodni a bortermelőket, hogy bizony a fagy megcsipte, hol kisebb, hol nagyobb mértékben az olyan szőlőket, melyeket a hirtelen bekövetkezett nagy hideg folytán már nem volt idejük a termelőknél kellően betakarni.

Már pedig a téli fagy elleni egyedi védekezés a *takarás*.

Homoki szőlőkben, a régebbi tapasztalatok szerint, a téli fagy gyakran az ugynevezett taplósodást idézi elő, újabb kísérletek azonban megállapították, hogy a taplósodást tulajdonképpen baktériumok okozzák, melyek a tőkéken támadt sérüléseken jutnak be a fás részbe.

Annyi bizonyos, hogy a taplósodást a téli fagy nagyban elősegíti. Mivel elég gyakran tapasztalható betegség, megemlítem, hogy mivel e baj ellen védekezni nem lehet, az ilyen tőkét ki kell dobni és el kell égetni, hogy a baktériumok elpusztuljanak. A taplósodás által fertőzött tőkék vesszeit sem szabad oltásra, szaporításra használni, sőt azokat a szerszámokat, melyekkel a beteg tőkét kivágtuk, vagy ástuk, legokosabb fertőtleníteni.

Leginkább az éves vesszőkben tesz nagy kárt a téli fagy. E fiatalabb vesszők és a rajtuk lévő rügyek érzékenyebbek az öregebb hajtásoknál. A fagyásról úgy győződhetünk meg, hogy a rügyet hosszában, egészen a rügyalapig, átvágjuk. Ha a rügy köze fekete, akkor megfagyott, ha zöld, úgy még ép. Erős hidegben a rügyek mellett a fás részek is megfagynak. Ha az ilyen tőkén a vesszők nem fagytak le, a tőke ugyan ki fog hajtani, de ezek a hajtások leher-

vadnak. Olyan esetekben, mikor a tőkefej fagy meg, a nyakhajtások törnek fel a gyökérből. A talpgyökerek rendszerint hegyoldalakon, tehát lejtős talajon fagnak ki, mivel ilyen terepen az esővíz gyakran lehordja a földet a tövekről és így a tőkék annyira kikerülnek a földből, hogy még a gyökerek is szabadabbá válnak. A szél által járt hegyoldalokon a tőkefejek gyakran meg is repednek. Szálvesszős művelés esetén a szálvesszőket is le kell huzni és jól be kell hantolni. Olyan vidéken, hol a fagyok gyakoriak, legajánlatosabb az alacsony művelés. Az amerikai fajok sokkal jobban bírják a fagyot, mint az európai fajták.

Borok fejtése

Ahol még nem történt volna meg, a gazdák okvetlenül kezdjenek hozzá az *ujbor lefejtéséhez*. A mult szüret rengeteg sok alacsonyfoku bort eredményezett, tehát az ilyen gyengébb boroknál nagyon is fontos az *idejében való fejtés* és a feltöltögetés, kezelés.

Menjen csak ki gazduram a boroskamrájába ott *Tizsasason*, vagy *Kécskén*, meg *Apostagon* és vegye csak ki a fejtelent, — fel nem töltögetett hordók — dugóit, *olyan csokrot talál rajtuk borvirágból*, hogy csak győzze órák hosszat tartó utántöltögetés, kopogtatás, lefújás, újbóli kopogás és töltés útján borát rendbehozni. Minél kevesebb a szesz (az alkohol) a borban, annál könnyebben hajlik a betegeskedésre. A bor élő jószág, ápolásra szorul, nem lehet tehát egyszerűen magára hagyni, *addig, míg a Vevő Ófensége* sziveskedik megjeleneni, hanem állandóan vizsgálni kell a hordókat, nem-e szivárog, nem kapott-e valamelyik hordóban a bor mellékizt, stb.

A gyenge boroknál különösen ügyelni kell arra, *hogy lopótökökkel ne szivjon belőle senki*, mert az ilyen borokat a lopótök belsejében lévő rostos bélmaradékokon rendkívül gyorsan elszaporodó ecetgombák hamar megfertőzik és a bor megecetesedik. Használjon a gazda tiszta, átlátszó *üveglöpöt*, azt tisztán lehet tartani, inkább jobban vigyázzon rá az, ki a pincemunkát végzi, ne szeleskedjen, akkor az üveglöpő is sokáig eltart. A borok a nagy hideg nem használ: még nem tudhatjuk, milyen hidegek következnek, tehát, ahol tul hideg a ház, ajánlatos az ablakokat és ajtókat *szalmával kibélelni*, ez is csökkenti valamelyest a hideget.

Nem lehet elég sokszor hangsúlyozni, hogy a termelők a *lopóból* semmi körülmények között *bort ne engedjenek vissza a hordóba*, különösen pedig lopótökből nem. Amit jó slukkal sikerült kiszívni, azt inkább fogyassza el a gazda, vagy kinalja meg vele a szomszédot, *így a bor is*

Kolauch-faiskola (Szeged)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

jó helyre kerül és a hordóban lévő többi bort nem fertőzték meg.

Tekintve, hogy kifelé haladunk lassan a télből és rövidesen megkezdődik a csemegeszőlővesszők rendelkezése, folytatom most és a következő cikkemben a hiresebb és szaporításra legalkalmasabb szőlőfajták ismertetését:

Muscat Mathiász Jánosné. Elődei: Chass. rouge de Foncé Musc. Otonell. Fürtje tömött, rendkívül bőtermő. Nem is bírja a tőke a rengeteg fürtöt beérlelni, úgy, hogy virágzás után ajánlatos a silányabb fürtöket lecsipkedni és csak a jól fekvő szép vállas fürtökből egy-egy tőkén 10—15-öt meghagyni. Huspiros bogója közep-nagysága, gömbölyű, ropogós, héja erős, a szállítást jól bírja, kiváló intenzív muskotály illatu és mézédés ízű. Fagy előtt szedve, télire is jól elrakható felkötözve, vagy homokban. Igen finom erős muskotály bort is ad. Szaporításra nagyon ajánlható, mivel a közönség szívesen fizet e fajta csemegeszőlőért kg-ként 10 fillérrel is magasabb árat a sasza fajokkal szemben.

Irsai M. József.

Apró jó tanácsok

A fagykárosult répát leghelyesebb répa-vágókön felaprózni és bevermelní. Hideg, fagyos időben a kiszédett répát kupacokba rakva, azonnal földeljük le jó vastagon s ha nincs lehetősége annak, hogy beherdva kazelozzuk be, inkább telegen az jól leföldelve a szántóföldön. A bekazalozott répára soha szalmaborítást ne tegyünk, mert a földtakaró alatt a szalma könnyen megpenészedik, megrothad, mely rothadás a répakazalban is mutatkozni fog. Igen erős fagyok esetén a szalmaborítást a földtakaró fölé tanácsos adni, amire ismét földet rakunk; ilyenképen a szalma 2 földréteg közé kerül s fokozott védelmet nyújt az elfagyás ellen.

Hogy a tojásban életerős csirke fejlődjön, ahhoz szükséges, hogy a tyukok télen is kapjanak a takarmányban elegendő vitamint. Nyáron a zöld növényi anyagok ezt kellő mérvben biztosítják. Télen is iparkodnunk kell számukra a vitaminokat biztosítani. Az elérhető murokrépa, kelkáposzta és marhakáposzta etetésével. A marhakáposzta lábán hagyva a szántóföldön is kitelel. Ugy ezt, mint a kelt vagy murokgyökeret zsinórra felfügesztve, nagy kedvteléssel csipegetik tyukjaink. Igen jó a megáztatott vagy megörölt lucerna-, illetőleg lóhere-széna. Nagyszerűen pótolja a zöldséget az 5—6 napig csiráztatott zab is.

A pillangós takarmánynövények (borsó, búkköny, nyulszapuka, lucerna, lóhere, stb.) termesztésének igen nagy jelentősége van. E növények nemcsak igen értékes, fehérjében dus szénát és szalmát szolgáltatnak, hanem azért is, mert a gyökereiken élő baktériumok révén a levegőből nitrogént kötnek le a talajban, tehát olyan növényi tápanyagot, amelyért műtrágyákban sok pénzt kellene kiad-

HETI TEREFERE

A nagy arany meg a moratórium

Nagyon összehorolták a világ rendjét a nagy háboruban, nehézt az most visszafésülni. Annak is fáj szörnyen, akit fésülnek, de beletörök a fésűje annak is, aki húzgálja. Nem megy az se előre, se hátra. És elválasztani se lehet, se középben, se oldalt. De nem azért, mint az öreg Kókán Gyuri kobakja tetejét, mert egy szál haj sincs rajta, hanem azért, mert összeköcsölődött, mintha a borsorkányok motollájára csavarodott volna...

Talán lehet is.

Az bizonyos, hogy nagyon beledobták a követ a kutba. Ember, vagy nemzet legyen, aki kihuzza. És az is bizonyos, hogy az a fránya kő éppen a kut forrására eshetett, mert a víz is kiapad lassan belőle, s végül a kő miatt sem érdemes erölködni. Maradjon ott, ahol van...

Intencióz értelematlenség ez a gazdasági háború. Ésszel föl nem érheti, szívvél meg nem mérheti, akarattal nem győzi az ember. A hős gyáva lesz benne, az erős gyenge, s a legokosabb is olyan tudatlan, mint a ma született gyerek, csak nyivákolni tud, ha a szuflya is el nem akad már benne.

Lám csak, ez a Kovács Péter is, akiről most egyet-mást el akarunk mondani. Nem ez az igazi neve. Nem akarjuk személy szerint említeni, bár sokan fognak rá emlékezni a nagy háborúból, amikor nem egy cselekedetét jegyezték fel az újságok.

Most öreg, ledlógó bajszu, kedvesezett ősz gazda. Csak fénterog a gazdasági harcban és lemondóan legyint egyet-egyét, ha valami újabb „támadásról” van szó, ami a becsületes és odaadó munkát éri. Szót ritkán ejt. Nem érdemes. Nincs foganatja. Hát hallgat inkább.

Pedig a világháboruban, amint említettük már, az első legények közé számított. Nagy aranya is van és vitézzé avatták.

Még békebeli szakaszvezető volt, bevonulás után pedig azonnal őrmester. Nem volt a században, akit jobban szerettek volna a legények, mint őt, pedig szigorú volt, de igazságos és hős katona. Példája minden alattvalójának.

nunk. Hozzájárul még ama körülmény, hogy dus lombozatukkal védik a talajt a tulságos kiszáradástól és beárnyékolásuk révén a gyomnövényeket nem engedik erőhöz kapni, magvakat érlelni. Aki sok értékes takarmányt termel, az sok és értékes állatot is nevelhet, amelyek után tekintélyes mennyiségű istállótrágya termelődik. Ez pedig maga után vonja a bőséges termést. Kötött, fekete vagy vályogtalajon sikerrel termelhető: lucerna,

Egyszer, még a háboru legelején, valami huszonötöd magával a szerbek kezére került. Bekerítették őket. Se előre, se hátra, meg kellett adniok magukat. A szerb tisztijárőr fortélyosabb volt, mint ők. Mit tehettek egyebet, lerakták a fegyvereket, átadták a töltényeket és hajrá, előre a szerbek között. Csak a kenyérszák maradt a vállukon, meg a lapát az oldalukon. Azzal nem törődtek a rá-cok.

Bizony jókora utat tettek már, amikor a szerbek parancsnoka intett, hogy pihenni fognak.

Leültették a magyarokat egy csomóba, ők pedig gulába rakták a fegyvereket, s lakmározni kezdtek a nagy dicsőség örömeire a fűvön. Birkasajtot ettek s rakiát ittak hozzá.

A somogyi bakáknak meg csak a foguk koppant, mert mozdulniok sem volt szabad.

A fiatal hadnagy, a magyar járőr parancsnoka, egykedvűen meredt maga elé, a legények arca égett az izgalmától. Csak Kovács Péter szeme csilánik és tekint ide-oda nyugtalanul... A szerbek öt lépésre lehetnek tőlük. A gulába rakott fegyverek azokon tul tiz lépésre.

Int szévelel. A legények egy pilanatra ránéznek.

— Oldjátok le észrevétlenül a lapátot! Mondd tovább! — sugja a mellette ülőnek. — Aztán ide figyelj!

No, nem sok pillanat telik el, már kész is mindenki. Kovács Péter szeme egyet villanik, s úgy ugrik fel, mint az acélrugó. A többi után.

Mire a szerb magához tér, már a puskák a magyarok kezében, csak mindössze néhány gyorsabb rác harapott a fűbe közben, akit a somogyiak újra leültettek...

A többit pedig szépen átterelték a magyar oldalra.

Tudjátok, mi különbség az igazi háboru és a gazdasági harc között?

Az, hogy a Kovács Péter ott nagy aranyat kapott, itt meg moratóriumot... Pedig itt sem kevésbé hős és elvégzi úgy a kötelességét, mint ott...

MÉZES JÁNOS.

lóhere, pannonbúkköny, tavaszi búkköny; vályogon és jobb homokokon a pannonbúkköny, lucerna, nyulszapuka, homoki borsó, biborhere, baltacim, tavaszi búkköny, a gyenge homokokon szöszbúkköny, homoki borsó és nyulszapuka. Ezek közül ősszel és tavasszal vetendő a lucerna és lóhere; ősszel vetendő a biborhere, pannonbúkköny, szöszbúkköny; tavasszal vetendő a homoki borsó, a nyulszapuka és a tavaszi búkköny.

SZIVÁRVÁNY

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A folt

Józi, a házmesterék kislia, rettenő rossz gyerek volt. Akármilyen nadrágot adtak rá, szentírás, hogy délre kelve kilyukadt fenékkkel tért haza. Kicsuszkálta a lépcsőn. Az édesanyja szorgalmasan vetegette rá a foltokat, egyszer azonban Józi gyerek kereken kijelentette, hogy nem veszi fel a foltos nadrágot.

Az anyja vallatta:

— Aztán miért nem veszed fel?

— Azért, — felelte Józi — mert tör, mikor az iskolában rajta ülök.

— Ha tör, akkor ne csuszkáld ki, — mondta az anyja — és nem fog törni.

Igy ment pár napig. A gyerek minden reggel zsörtölődött a folt miatt.

Egyik reggel azonban, mikor az asszony amugy is rossz kedvében volt s mikor Józi ismét kijelentette, hogy a nadrágot nem veszi fel, mert a folt kemény és töri, elkapta, térdei közé szorította fejét, aztán csihupih, verte a nadrágját, csak úgy csattogott. A gyerek persze ordított, mint a sakál.

A nagy lármára összeszaladtak a házbeliék s mikor meglátták, hogy a házmesterné mit csinál, az egyik lakó rászólt:

— Hagyja már! Mért üti azt a gyereket?

A házmesterné felnézett, aztán megszólalt:

— Nem a gyereket ütöm én.

— Hát mit csinál?

— Puhítom a nadrágján a foltot, mert kemény neki.

Miért trombitálnak

A falusi anyóka régen látta már katonafiát. Gondolt egyet, vállára terítette nagy kendőjét, karjára fűzte a tarkafüles kosarat, aztán egy szép napon feljött Pestre, hogy a fiát meglátogassa, ha még nem vitték volna el a csatába.

Megy, mendegél utcáról-utcára, végre egy nagykapus ház előtt megpillant egy szuronyos bakát, odatipeg hozzá és megkérdezi:

— Mondja csak, fiam, ez a ház a kaszárnya?

— Az, — feleli a baka.

— Ismeri az én fiamat, a Jósikát?

— Hogyne! — mosolyog a huncfut baka.

— Ebben a kaszárnyában van?

— Ebben!

— No, hála Isten, csak hogy rátaláltam. — hálálkodik az anyóka és vállán megigazítja a kendőt.

A kaszárnya udvarán a kürtös éppen ebben a pillanatban kezdi fujni az ébresztőt.

Az anyóka a trombitálásra összerzezen és félős tekintettel a bakához fordul:

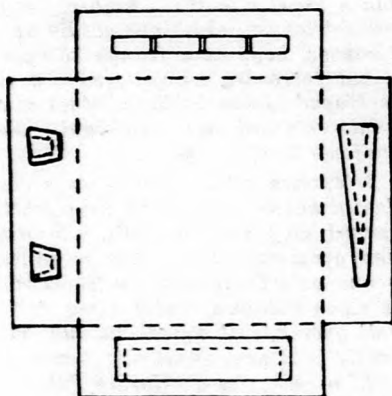
— Ugy-e, fiam, most azért trombitálnak, mert a katonák a csatába indulnak?

— Nem azért, anyám, — feleli keményen a kapuőr — azért trombitálnak, hogy csönd legyen, mert az ezredes nem tud aludni. VYÁRY ANDOR.

Kézimunka, varrás

A hosszú téli estéken maradék vászon- és selyemdarabokból sok hasznos dolgot állíthatunk össze.

Ahol asszony, leány van a háznál, nélkülözhetetlen egy nagyobbajta varródoboz, melyben a varróeszközöket és kézimunkaanyagot helyezzük el, hogy ha szükség van rá, mindent együtt találjunk s ne kelljen egy tüért „tüvé tenni“ az egész házat. A varródobozt legalkalmasabb szürke, a könyvkötéshez használt lemezpapírból készíteni, melyre tetszés szerinti nagyságban kirajzoljuk az aiábbi mintát és a szakgatott vonalak mentén az oldalakat levágjuk.

Minta a varródoboz elkészítéséhez.

A kivágott lemezdarabokat aztán posztóból is leszabjuk, csak valamivel nagyobbra, hogy az eldologozásra is maradjon és az anyagot duplán, összehajtva vágjuk, mert az egyes oldalakat kívül-belül be kell borítani. A dobozt aztán varrással illesztjük össze, kívül öltögetve és az összevarrást zsinórszegéssel takarjuk le. Az oldalak belső részére az ábra szerint külön kis tarsolykakat varrhatunk másszínű selyemből, az olló, gyűszű, tűk és egyéb varrószerszámok elhelyezésére. Az alaplap nagyságának megfelelő fedőlapot persze csak egyik oldalán illesztjük a dobozhoz. Tetejét kihimezhetjük, vagy zsinórdiszítéssel látjuk el.

A zsebkendőtartót legjobb vászomból vagy batiztból készíteni; két olyan darabot vágunk le az anyagból, melynek minden oldala 20—25 centiméter, azután belésanyagból is szabunk ugyanolyan nagyságu két darabot. A felső résznek szánt vásznat kihimezzük, azután egy vékony réteg vattát téve alája, a bélésel összedolgozzuk. Ugyanígy járunk el az alsó lappal is, csak hogy arra már himzést nem teszünk. Eldologozás után a lapokat zsinórral beszegjük, vagy körülhurkoljuk és két oldalán szalag befűzésére szolgáló keskeny gomblyukvarrást csinálunk. A zsebkendő-

ket aztán szépen összehajtva helyezük a lapok közé, két oldalt a befűzött szalagot eszokorra kötjük és úgy tesszük be a fehérnemű-szekrénybe.

Szines selyemmaradékokból csinos kézimunkatársolyt, mintás kretomból pedig nagyobb bevásárló cekkert készíthetünk. Kerti asztalra, verandára alkalmas terítőcskéket, párnát is összeállíthatunk különféle tarka mosóanyagdarabokból, az egészen apró, másra fel nem használható hulladékokat pedig gyűjtjük össze s ha elegendő mennyiség van együtt, kitűnő rongypokrócot szöhetünk belőle.

Ételreceptek

Csontleves daragaluskával. Fél kiló csontot sós vízben egy óráig főzünk, akkor beleadunk fél kiló zöldséget, egy hagymát, pár szem borsot és lassu tűznél főzzük. A leszírt levesbe daragaluskát főzünk, melyet közvetlen a befőzés előtt készítünk el: 2 deka zsirt habosra keverünk, adunk hozzá 2 egész tojást és 10 deka buzadarát s mindezt jól összekeverjük.

Rizottó. Háromnegyed kg. sertéscsont kockára vágva, zsírban pirított hagymát és egy evőkanál paprikát adunk hozzá, azután fedő alatt puhára pároljuk. 30 deka rizst zsírban jól átforrósítunk, megsózzuk, felöntjük kétszer annyi vízzel és keverés nélkül puhára főzzük. Ha a hus és a rizs is elkészült, összekeverjük s tálaláskor reszelt sajttal meghintjük. Rizs helyett kölessel is készíthetjük.

Tepertős pogácsa. 40 deka lisztet, 30 deka darált tepertővel és kevés sóval szétmorzsolunk. Adunk bele egy deka tejből feloldott élesztőt, egy tojást, egy kanál tejfelt és annyi tejet, hogy jól gyurható legyen. Kinyújtás után egymásután háromszor összehajtogatjuk, végül másfél centi vastagra nyújtva, késsel megrácsosozzuk, pogácsaszaggatóval kivágjuk, sütőlemezre egy órahosszáig kelni hagyjuk, majd felvert tojással megkenve sütjük.

Cékla. A céklát vízben puhára főzzük, mikor kihűlt, megmámozzuk, recés késsel karikákra vágjuk és kevés cukorral, sóval ízesített, hígított ecettel leöntjük. Tormát és pár szem kőménymagot is szoktak tenni közé.

Csikósnak mék...

Csikósnak mék, nem pedig len kanásznak,

Lovat veszek, hogy én gyalog ne járjak.

Rőzsafából csináltatom a nyergét,
Kedves rőzsám, rávágatom a neved.

Ha szomjazom, betérek a csárdába,
Mégmutatok, ugy Istenigazába,

Ki megbolygat, csak úgy gyenge tréfából,

Kívül teszem a szürét a csárdából.

Irta: SZÁMADÓ ERNŐ

A drótnélküli távshínház

Lassanként minden megvalósul, ami gyermekkorunk meséiben lehetetlennek és elérhetetlennek látszott. A hétmérföldes csizma, amellyel hihetetlenül rövid idő alatt hihetetlenül nagy távolságokat lehet bejárni, már régen megvan, csak hogy manapság úgy hívják, hogy *repülőgép*.

Ugyancsak meseszerű dolognak látszott azelőtt, hogy távolban, minden látható vezeték, vagy drótok, vagy más egyéb nélkül, hallani lehessen olyan éneket, vagy előadást, amit a város, vagy az ország, esetleg Európa egy távoli pontján adnak elő, de ma már senki sem csodálkozik ezen, hiszen a *rádiót* mindenki ismeri és a legeldugottabb kis faluban is akár minden este hallgathatjuk a milánói operaház, vagy a londoni Savoy-szálló jazz-bandjének az előadását.

Innen aztán csakugyan már csak egy lépés választott el attól, hogy a rádió ne csak az előadó művészeknek a hangját, hanem a *mozdulatait, a játékát is közvetítse*. Csak egy lépés, de olyan lépés, amelynek a megtétele nehéz volt, hosszú, fáradságos munkát, kísérletezéseket igényelt. De ma már ezen is túl vagyunk, a *képrádió*, ha még ma nem is tökéletes teljesen, már utban van a tökéletesség felé.

Amerikában, ahogy nevezni szokták, a korlátlan lehetőségek hazájában, a rádiótechnikusok már nem elégszenek meg azzal, hogy az egyszerű *képvitel*tel kísérletezzenek, hogy azt tökéletesítsék, hanem azt a feladatot tűzték maguk elé, hogy *rendes színházi előadást továbbítsanak úgy, mint a hangot, dróttalan rádiókészülékek útján*.

Az egyik amerikai rádiólaboratórium nemrégiben igen érdekes kísérletet végzett. Egy másik laboratóriumban, amely jónéhány kilométernyire feküdt ettől a laboratóriumtól, színpadot állított fel. És az elé helyezte el a *képleadókészüléket*. A másik laboratóriumban pedig a *felvevőkészüléket*, ami a képeket rendes mozi-szerű vetítés útján mutatta be a laboratóriumban összegyűlt szakférfiakból és újságírókból álló társaságnak.

A két laboratóriumot *telefonnal* kötötték össze és a felvevőhelyről — ahol tudniillik a képeket bemutatták, — adott telefoni utasításra indult meg a másik laboratóriumban az előadás. Először egy énekes, táncos-operett néhány jelenetét mutatták be, majd telefonon átszólt a kísérletet vezető mérnök, hogy ebből már elég és más valamit kérnek, mire az operettszínészek elhagyták a színpadot és drámai színészek kezdtek egy jelenetet. A felvevő laboratórium közönsége lélegzet-visszafogva, csodálkozva figyelt: a *másik laboratóriumban tartott előadás olyan közvetlen élénkséggel jelent meg*

a felvevő laboratórium vetítő vásznán, mintha a színészek ott előttük játszottak volna. Bár — ezt meg kell állapítanunk, — a gépezet még nem teljesen tökéletes, de máris látható, hogy rövid időn belül ezt is annyira tökéletesítik, akár a mozit.

A *képrádió* technikai részéről nem akarunk sokat írni. Tulságosan bonyolult szerkezet ez ahhoz, hogy a hozzá nem értők is megértsék. Elég, ha annyit mondunk el, hogy a felvétel olyan módon történik, hogy a továbbítandó színpad fényforrása elé, amelyre számtalan apró tükröt szerelnek, egy *forgókereket állítanak, amely bizonyos meghatározott gyorsasággal forog*. A felvevő állomáson ugyanilyen kereket szerelnek fel, amelynek a fordulatszámra és a mozgás ideje tökéletesen azonos a leadó-állomás kerekének fordulatszámával és mozgási idejével. A két állomás között bizonyos meghatározott hullámhosszon működő rádiókészülék működik és ez a forgó korong által sok-sok apró részecskékre bontott képet a felvevő-állomáshoz továbbítja. A képek ma még nem tökéletesen élesek, a széleik kissé elmosódnak, de gondoljunk csak vissza az első kezdetleges mozgófényképekre és hasonlítsuk azokat össze a mai tökéletes felvételekkel és akkor remélhetjük, hogy *rövid időn belül itt is ilyen eredményt fog elérni a technika*. Akkor pedig mindenki *otthon válogathatja ki magának és otthon nézheti végig azt a színházi előadást, amelyikhez éppen kedve van, épen úgy, mint ma azt az előadást hallgatja a rádió, amelyik tetszik*.

Mutasd meg
szomszédodnak is
a **VASÁRNAP**-ot!

Az új fővárosi képtár

H I R E K

Kereszt.

*Nem te akartad, jó Anyám,
Viszont én sem akartam ezt.
Hogy mindkettőnknek vállára
Ránehezüljön a kereszt.*

*Nem akartad te sem, én sem,
Böles Isten rendelése volt,
Hogy a te gyermeked lelke,
A rigó bölesőben megholt.*

*Nem te akartad, jó Anyám,
Hogy ilyen legyen életem.
Sírár, magába roskadott,
Boldogtalan, örömtelen.*

*Anyám, te ezt nem akartad,
Hisz az anyák szíve meleg.
Forrósága égő nyárra
Változtatja át a telet.*

*Nem te akartad ezt, Anyám,
Intézte ezt szent égi kéz.
Fiadnak borus arcába
Kereséséggel hát ne nézz...*

Irta: MISIK JÁNOS.

Gömbös Gyula miniszterelnök diszpolgársága. A jákóhalmi választókerülethez tartozó Jászdózsa község diszpolggyűlésén Gömbös Gyula miniszterelnököt a község diszpolgárává választotta.

Elsülyedt a magyar „Árpád” gőzös. Mult hét péntekjén a magyar „Árpád” nevű gőzös az Indiai-óceánon elsülyedt. A megmenekült legénységet a „Lavernbank” nevű angol motorhajó vette fel. Az „Árpád” gőzös 36 évvel ezelőtt épült és gépberendezése már meglehetősen elavult volt, miért is Japánnak adták el ócskavasként. A hajó október 3-án indult Olaszországból. Tulajdonosát külön figyelmeztették, hogy a kötelező óvszabályokon kívül, a hajó és személyzetének biztonsága érdekében mindent elkövessen.

mert minden olyan eseményét, amely a magyar lobogó jó hírét veszélyezteti, kellő módon megtorolnak. A hajó elsüllyedésével kapcsolatban már meg is indult a vizsgálat, hogy tulajdonosát vagy pedig parancsnokát terheli a vétkes mulasztás.

Bethlen István gróf előadása a hagyomány és forradalom szerepéről a politikában. A Szellemi Egyesületek Szövetségének záróülésén, amelyen nagybányai vitéz **Horthy Miklós** Kormányzó, valamint **József királyi herceg, Augustza királyi hercegasszony, Horthy Miklósné,** a kormány több tagja s a politikai és társadalmi előkelőségek közül számosan jelentek meg, **Bethlen István gróf** előadást tartott „Hagyomány és forradalom a politikában” címen. A nagyszabású előadás keretében foglalkozott a kommunizmus és kapitalisztikus gazdálkodás kérdésével. *Az állam belenyúl a gazdasági élet vonatkozásába. A szabad verseny helyébe lép a vámvédelem és az önellátás (autarkia).* A demokrácia és fascizmus szemben áll egymással, mint a hagyomány és forradalom. A revízió és az új rend, amely a népek együttműködését óhajtja megvalósítani, csak *tökéletes egyenjogúságon épülhet fel.* A *Népszövetség mai formájában csak a győző államok diktatúrájának álarca.* Bethlen beszédét lelkes taps követte.

Értékes történelmi leletet találtak a székesfehérvári városháza padlásán. Székesfehérvár városa a szellemi szükségmunkásokkal feldolgoztatta a városháza padlásán talált évtizedekkel ezelőtt felhordatott iratokat, melyek között igen sok történelmi forrásanyagot találtak. Így például előkerült **1711-ből Rákóczi Ferenc békeszerződésének másolata,** amelyet a bécsi kormány küldött annak idején tudomásulvétel végett a székesfehérvári magisztrátusnak. Egy **1666-ból** kelt okirat a Nyakas-család származási körülményeiről szól. Megtalálták **1792-ből** a rőtöntőtől bíróság tervezetét, **1744-ből** a rögtyerdijszabásokat, **1692-ből** a szabók, **1698-ból** a fazekasok, **1789-ből** a eszmadák céhének levelesládáját. De ezenkívül is találtak nagyszámú és értékes történelmi okmányokat, amiket most székszerűen osztályozva, a levéltár helyiségében helyeztek el.

Legtöbb vitamint a „füstös” paprika tartalmazza. Szanyi István, a szegedi állami paprikakísérleti állomás vezetője, abban az irányban végzett kutatásokat, hogy a paradicsom-alaku paprikán kívül más paprika is tartalmaz-e C-vitamint? Vizsgálatait melegágyi és szabadföldi paprikákkal végezte. Kutatásai arról győzték meg, hogy legnagyobb vitamin-tartalma a **Szeged és Kalocsa** vidékén termelt ugynevezett fűszerpaprikának van. Legtöbb a C-vitamin az érés megindulásakor a paprikában, mikor a paprikák megbarnulnak, „füstösek” lesznek. A zöldpaprikában is sok a C-vitamin, de az érett paprika vitamintartalma ötszörösen felülmúlja a citromét.

Breyer István dr. győri püspök beiktatása. Pénteken, január hó 5-én, délelőtt érkezett székhelyére az újonnan kinevezett győri megyéspüspök, akit a pályaudvaron a polgári és egyházi hatóságok vezetői fogadtak. Az új megyéspüspök előtt a délutáni órákban jelentek meg a tisztelgő küldöttségek **Nagy Pál** főispán vezetésével, aki egyben köszöntötte a megjelentek nevében az új főpásztort. **Breyer István dr. püspök** köszönőszavaiban azt hangoztatta, hogy a *békének és szeretetnek vágyával jött ide és foglalja el a főpásztori székét.* Az ünnepélyes beiktatás másnap délelőtt az első püspöki szentmise keretében történt.

Kormányzói kegyelem Pipás Pistának. A szegedi törvényszék január hó 2-án délelőtt hirdette ki **Rieger Pálné (Pipás Pista)** előtt a Kuria ítéletét. A királyi ügyész, aki a bünygyben a vádat képviselte, közölte, hogy a Kuria halálos ítéletét a kormányzó december hó 23-án kelt kegyelmi végzéssel *életfogytiglan tartó fegyházra változtatta át.* Az ítélet kihirdetése után bevezették a többi vádlottakat is és a tanácselnök kihirdette előttük a Kuria rájukvonatkozó ítéletét, melyben a táblai ítéletet, **Börsök Imre** kivételével, helybenhagyta. **Börsök Imre** büntetését a Kuria háromévi fegyházra szálította le. A védelem és a vádlottak valamennyien tudomásul vették a Kuria végső határozatát.

Orbey elzászi városát előntötte az árvíz. A colmari hegyvidéken a hegyi tavak vize látja el a környék vízszükségletét s a vizet egy ezer méter magasan fekvő tóból vezetik le egy villamos erőműtelep zsilipjeinek segítségével a vízvezetékbe. A péntekre virradó éjszaka tizenegy óra tájban beomlott a zsilip és magával rántotta az egész gátat. A duzzasztóban összegyűlt óriási vízmennyiség hatalmas robajjal a völgyre zuhant s percek alatt előntötte az egész környéket. Orbey városka lakóit álmukban érte az árvízkatasztrofa s az embereknek már állig volt idejük menekülni. Egy szál ingben másztak fel a házak tetejére s ott várták a szabadulást. Az eddigi jelentések szerint az árvíznek tizenöt halottja van.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón **Reményi Orszóghoz** hírv hangszertelepen vásárolhat **Budapest, VI./15., Király-utca 58—60.** Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

A hósi halott esikszeredai fiu anyjának „nyugdija”. A Csikszeredán lakos özvegy **Darvas Béláné** urasszony még a háboruban elvesztette egyetlen fiát, s a jobb napokat látott urasszony minden támasz nélkül maradt. Ilyen esett árvaságában és nagy nyomorúságában szánta reá magát, hogy hósi halott fia után nyug-, helyesebben kegydíjat kérjen az oláh kormánytól... Tizenöt év után most végre megérkezett a kegyes válasz, hogy ez év januárjától megállapítottak részére magyar pénzben havi körülbelül 1 pengő 65 fillér segélyt; ámde mivel erre meg még alap *nincsen,* ha majd ilyen lesz, ezt is csak majd akkor utalványozzák... Az oláh nagylelkűség ilyen.

PÁSZTORTÚZ

Az üldözött testvéreinkről...

Ma, amikor nehéz sorsunkban, tenger gondjaink között árvaságunkat annyiszor, annyifelé panaszkodjuk, az őszintébb magunkbaszállás okáért nem árt áttekinteni időnként a trianoni határokon túlra, a mi elszokított és üldözött testvéreinkhez.

A felvidéki tót testvérek részéről a jelenleg éppen itt, Budapesten időző Jehlicska doktor tót katolikus lelkész testvérünk, tudós, volt egyetemi tanár már nyíltan a világ színe előtt hirdeti, hogy nekik nem elég az álnok cseh fennhatóság alatt egy ugynevezett fából vaskarika, nesze semmi, fogd meg jól — csehszlovák-önjoguság! Vissza kell jönniök az ezeréves magyar anyához, a fájdalomosan megcsontított Magyarországhoz, mert magyar-sors és tót-sors elválaszthatatlanul ugyanegy, s a magyar-élet és tót-élet ezer év óta kiegyezteti egymást. Mig 'manap' egymástól elszakítva, mindketten csak hervadnak, pusztulnak, feljűk kerekedik a sok betolakodó idegen...

Ezt a felvidéki tót sűrűngést, ezt a forrongást már nem is tudják beszorítani, illavai, brünni, prágai, olmützi börtönökbe fojtani a csehek... A Felvidék felől már világosodik... Annál lélekrezdítőbb a sötétség a boldogtalan Erdély felől... Itt még vért, könnyet préselnek, örölnék az oláh rabság tüzes malomkövei... A fekete gyászvilágból az elszakított Biharnak most csak hét magyar falu nevét ragadom ki. Jól megjegyezték ezt a hét nevet, s fohászokdjatok gyakran e hét falu vadként üldözött színmagyar földműves népéért... Még a béke éveiben is küzdve-küzdés volt a sorsuk ott Belényes környékén, mert az ellenséges oláh néptenger zajlotta körül ezt a hét magyar falut: Tárkány, Remete, Jánosfalva, Négerfalva, Sonkolyos, Belényes és Ujlak falvakat. Ma pedig vad erejével az oláh államhatalom is rájuk térdelt. A földretapulten kell küzdeniök. A régi szép magyar viseletet, hogy nyugodtban járhaszanak-kelheszenek, már letépték róluk... Az oláh parasztlak módjára ruházokdjnak. A büszke tárkányi magyar kismenest csak a csizma különbözteti meg külsőre a bocskoros oláhtól; hanem a tisztán zengő magyar anyanyelvüket, a keveredetlen tiszta magyar fajiságukat, a magyar templomukat védik, s most már az oláh hatóságok is, ahol és amikor tehetik rájuk törnek, üldözik őket... Közelebb egy éjszaka, — a titkos szeszfőzde ürügye alatt — egész század oláh zsandárral rohamozták meg és fosztogatták végig az ártatlan kis magyar Tárkány falut. Testvéreim, oh, ne felejtsetek a határontuli magyar vértanúkat!

MÓRICZ PÁL

TANÁCSADÓ

Kérdés: Községünkben kiosztott föld-
dekből 30 holdat legelőnek mérték fel
mérnökökkel, melynek költségeit most
reánk is ki akarják vetni, holott az én
marháim a legelőre nem jártak. Meg
kell-e fizetnem a mérnöki díjakat? (V.
J., Somlóvásárhely.) — **Felelet:** Ha Ön
nem részes, vagy határos a kimért lege-
lővel, marhái oda nem jártak s a felmé-
rést nem kérte, úgy a felmérési díjak
Önt nem terhelhetik.

Kérdés: Földet béreltem, mely után az
illetéket kifizettem. Ezen bérlet és saját
földemet kiadtam rész munkára negyed-
ből. Szervizünk értelmében a kiszá-
bandó ülték a rész munkásokat terhelni,
mégis most, egy év után egyetemlegesség
alapján az én terhemre rótták ki. Lehet-
sége-e ez, illetve jogos? (H. M., Orosháza.) — **Felelet:** A kivételséges, Ön
azonban a negyedes bérlő helyett kifize-
tet illetéket tőle követelheti.

Kérdés: 1. Anyám hadiövezgye, a föld-
bírtokreform során 4 katasztrális hold
földet kapott. Részesül-e egy fizetési ke-
vezményben, mint akik 2 holdat kaptak?
2. Az 1932. évben a földközjuttatottaktól
használati holdanként 3 pengőt szedtek
használati díj fejében, tőlünk 7 pengőt
akartak szedni, holott az árak egysége-
sen lettek megállapítva. Kötelesek va-
gyunk-e ezt megfizetni? 3. Elvehetik-e a
földet, ha egymásután 2 évig nem tudunk
fizetni? (5025. számú előfizető, Hettyefő.)
— **Felelet:** 1. Fizetési kedvezményben ré-
szesül. 2. A használati díjösszeget az
iratok ismerete nélkül megállapítani nem
lehet. 3. Ha hosszabb időn át nem tud
fizetni, ki vannak téve annak, hogy a föld-
det elveszik s másnak adják oda.

Kérdés: 1928-ban eladtam egy darab
földet, mely után az illetéket a vevő mind
a mai napig nem fizette meg. Időközben
földjét eladta és községünkben elköltö-
zött. Az adóhivatal most engem hívott fel
az illeték megfizetésére. Mit tegyek?
(3108. számú előfizető, Gamás.) — **Felelet:**
A fizetési kötelezettsége a törvény-
nél fogva Önnek is fennáll, de ha Önön
hajtják be, úgy a vevővel szemben Ön
érvényesítheti az egész kifizetett össze-
get.

Kérdés: Az 1933. évi adókat három
részletben fizettem fel, egymint október
31., november 15. és 28-án, de a jezyzó
már október 20-án zálogolni jött s az
egész évi adónak megfelelően zálogolt s
3 pengő 18 fillér záloglási díjat állami-
tott fel. Jogos-e ez, meg kell-e fizetnem?
(Katonai és adó.) — **Felelet:** A hátralé-
kos adó 3 százaléka számítható fel zálo-
golás címén. Ön tehát a foglaláskori há-
traléka 3 százalékát köteles megfizetni.

Kérdés: 1. Melyik a legjobb fajta fejős
juh? 2. Hol kapható és mennyiért Kovácsy
Béla-féle „Juhtenyésztés és gyapju-
ismeret“ című munkája? 3. Hol lesz ebben
az évben bőrfeldolgozási háziipari tan-
folyam? 4. Hogyan kell a báránybőrt há-
zilag feldolgozni, hogy kabátbélésnek
megfeleljen? (3723. számú előfizető.) —
Felelet: 1. Legjobb fésűsjuh a keletfriz;
kapható a magyaróvári gazdasági akadé-
mia gazdaságában, Magyaróvár. 2. A fé-
jős juh tartásáról a Kovácsy-féle „Juht-
enyésztés és gyapjuismeret“ ben keveset
olvashat, ajánljuk Dr. Schandl: „A juh
és kecske tenyésztése“ című könyvét e

**Egér-,
patkány
tömeg-
irtására**

rendeljen **„KAJA“** konzervet.
1/4 kg. dob. 95 fillér, 1/2 kg. P 1.70, 1 kg. P 3,
5 kg. P 12.

WONISCH patkányirtó vállalat

Budapest, VIII., Kőfaragó-u. 10/4.

Irtásokat vidéken is jótállással vállalunk.

célra, mely kiadóhivatalunkban 6 pen-
gőért szerezhető meg. 3. Ilyen tanfolyam
talán lesz ezidén is Tabajdon (Fejér-
megye). Forduljon kérdésével a tabajdi
gazdakörhöz. 4. A lenyuzott bőrt szőrös
felével reá kell fektetni deszkára. Ez-
után a bőrt ki kell feszíteni, hogy semmi
rácot se vessen és vékony, apró szegek-
kel feltüzdelni. Nagyon kell ügyelni, hogy
rácra ne legyen, mert e ráncokban köny-
nyen rothadást indul meg és légyenyűvek
telepednek meg, miáltal a bőr elértékte-
lenedik. A kifeszített bőrt szellős, de nem
napos helyre, legcélszerűbben padlásra
teszik néhány napra, míg egészen kiszá-
rad. Ekkor a deszkáról le lehet venni,
kiporolni s összegyűjteni oly módon, hogy
a bőr gyapjas felülete érintkezék a kö-
vetkező bőr gyapjas felével. Az egymásra
halmozott bőröket ajánlatos 4—5 heten-
ként kiszellőztetni. A bőr további keze-
lése szakiparos dolga, nagyobb szakisme-
retet igényel és kár lenne kísérletezéssel
a bőrt használhatatlanná tenni.

Kérdés: Melyik számban lesz kiírva a
Revizós-pályázat eredménye? (Id. L. S.,
Ispánk.) — **Felelet:** Olvassa el Sz. L.
Nagybajonak adott válaszukat.

Kérdés: 1. 1928-ban 3600 pengő privát
köcsönt vettem fel 15 százalékos kamat-
ra. 1931-ben 1000 pengőt törlesztettem és
azóta 12 százalékos fizetek. Most csak 8
százalékot akartam utólagra fizetni, azon-
ban az illeték, a köcsönt felvettem,
12 százalékos követel. Jogos-e ez a köve-
telés? 2. Lord Rothermernek a címe és
megszólítása? 3. Kik dolgoznak a kabi-
netirodán? 4. A testőrszácadnál van-e ön-
kéntesség? (N. L., Gyöngyös.) — **Felelet:**
1. Maximális kamat, amit fizetni tarto-
zik és bíróság megítélnek 8 százalékos.
Azonban, ha tartozása gazdasági eredetű
és jövedelmének több, mint fele mezőgaz-
dasági jellegű, úgy a gazdarendelet érte-
lmében mindössze csak 5 1/2% kamatot tar-
tozik fizetni. 2. London, Daily Mail,
Northcliffe House. Megszólítása Mie
Lord. 3. Kormányzó köré beosztott tiszt-
viselők. 4. Nincsen.

Kérdés: Mennyibe kerül egy darab
magyar-német nyelvtan? (N. J., Bier-
baum.) — **Felelet:** Altai-féle 1.50 és 4.80
pengő; Schidlof-féle 4.80 és 6.— pengő;
Szabó-féle 3.0 pengő. Kapható kiadóhiva-
talunkban, ár és 20 fillér portóköltés
előzetes beküldése mellett.

Kérdés: Egyik budapesti banknál 1928-
ban váltóköcsönt vettem fel s ezt a tar-

tozósomat 1933-ban a helybeli OKH fiók-
nál felvett kölcsönrel kifizettem. Mivel
ez az újabb kölcsön 1932. év április hó
1. után keletkezett, kiestem-e a védettsé-
g-ből, mert a régi váltómmal és egyéb írá-
sokkal igazolni tudom, hogy tartozásom
még 1928-ban keletkezett? És mennyi ka-
matot kell fizetnem most a fennálló tar-
tozásom után? (T. P. A., Alsóváradász.) —
Felelet: A hitelszöveket tulajdonkép-
pen egy új köcsönt folyósított, amely
kölcsönrel a régi tartozását egyenlítette
ki. Ezen új köcsön után, amely a szövete-
kzettel, mint új adós áll szemben, a
védettséget nem kérheti, mivel 1932 április
1. után keletkezett tartozása. Viszont
kamatot a 14000/1933. M. E. számú ren-
delet értelmében 5 1/2%-ot köteles fizetni.

Kérdés: 1. Hol kell kérni a névmagya-
rosítást és mennyi bélyeg szükséges a
kérvényre? 2. Milyen nevet vehetek fel és
meg kell-e maradnia régi vezetéknevem
kezdőbetűjének? (E. H., Mohács.) — **Felelet:**
1. Kérvényét 1.60 pengős okmány-
bélyeggel ellátva a belügyminisztérium-
nál kell benyújtania, Budapest, I., Or-
szágház-u. 30. szám. 2. Bármilyen nevet
vehet fel, kivéve azokat, amelyeket a
rendelet védett neveknek nyilvánított.
Ilyenek például a történelmi nevek, vala-
mint nem végződhet az új név utolsó be-
tűje y-nal. A régi vezetéknev kezdőbetű-
jétől az új név kezdőbetűje eltérhet.

Kérdés: 1. Nyert-e 1933. évi december
29-én megtartott állami sors húzásokon
132.540. sz. sorsjegyem? 2. Ezer darab el-
használt gyufaszálam van, vásárol-e va-
laki ilyent s ha igen, kik azok? (J. J.,
Szekszárd.) — **Felelet:** 1. Nem nyert. 2.
Nem vásárolnak.

Kérdés: Szeretném beltelkemet befá-
sítani, melyek a legmatosabb nagyfajta
gyümölcsök? (T. S., Jászfelsőszen-
györgy.) — **Felelet:** Az országos pomolo-
gia bizottság a Jászalásban a következő
gyümölcsfajták természetét ajánlja: al-
mából Piros Asztrakhan, Jonathan; kör-
téből Diel-vajkörte, Pap-körte; szilva-
fajtákból Besztercel muskotály; cseresz-
nyéből Glocker óriás, Jabonlay ropogós;
kajszi barackfajtákból Magyar legjobb,
Kései róza, Ambrosia.

Kérdés: 1. Miképpen kell a szuperfoszfát
mütrágyát rak tározni tavaszig, hogy a
legkisebb veszteség érje az embert? 2.
Mi a tanyákon a magludnak téli takar-
mányozása? 3. És hány tojást kell egy
gunárról hagyni? 4. Hogyan védhetem
meg a fergesedéstől a dietermésemet? (H.
M., Orosháza.) — **Felelet:** 1. A szuper-
foszfátot okvetlenül száraz helyen kell
tartani, mert nyirkos levegőben vízet von
magába s úgy összezsomósodik, hogy
már egyenletesen elvetni nem sikerül. A
zsákból ki kell önteni ládába, mert a zsák-
kot átmarja. 2. Télen a magludnak
adandó: reggel 5 deka korpa, 6 deka bur-
gonya, 4 deka árpadara keveréke, dél-
után pedig 5 deka kukorica, 8 deka zab.
3. Egy gunárra 4—6 tojó tud számítható.
4. A dió fergesedését az almamoly okozza.
Nem lesz tehát a dió ferges, ha a kör-
nyező almafákon irtja a molyokat. Így az
almafákat virágzás után három hétig
hetenként megpermetezni arzénos rovar-
ölő szerrel, például arzólával, továbbá a
ferges almában levő kukacot megsemmi-
síti az alma lehullása után, végre az al-
mát tétre befogadó kamra ablakára szu-
nyoghálózat tesz, hogy onnan a moly ki ne
repülhessen.

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvé-
nyeket, fixkamatozású papirokat pen-
gő ellenében vesz és elad **Barna-bank**,
V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16.,
104—67.

Kérdés: Hol lakik Székács Elemér gazdasági tanácsos? (Cs. K., Szabadszentkirályi.) — **Felelet:** Budapest, V., Alkotmány-u. 6. szám.

Kérdés: 1. Négy középiskolát végzett leszerelt katona vagyok, szeretnék bejutni Szarvasra csendőrséghez, rendőrséghez vagy a pénzügyőrséghez, lehetséges-e ez? 2. Van-e Budapesten vámráparancsnokság? 3. Mi a különbség vámőr és határőr között és milyen szolgálatot teljesít az egyik, valamint a másik? (Ram. Apostag.) — **Felelet:** 1. Próbálja meg mind a három helyre beadni kérvényét, azonban sajnos, a mai válságos helyzetre való tekintettel, nem sok eredménnyel bíztathatjuk. 2. Van. 3. Az első polgári, a második katonai alakulat. Szolgálat tekintetében a kettő között a határt nehéz megszabni, mivel bizonyos tekintetben a határőr egyben vámőri szolgálatot is teljesít.

Kérdés: Mit tegyek, hogy az 1933. évre járó leventeoktatási tiszteletdíjamat megkapjam, mivel a jegyzők eddig nem fizették ki? (K. J., Zebecske.) — **Felelet:** Leventeoktatási díját bizonyára azért nem kapta meg eddig, mivel a község jövedelmei nem folytak be rendesen és így a jegyzők nem állt rendelkezésére az a pénzmennyiség, amiből az Ön tiszteletdíját ki tudta volna egyenlíteni. Amennyiben mégis nem fizette, úgy forduljon a megye székhelyén állomásozó leventeparancsnokhoz.

Kérdés: Hol kaphatnék méhkapta-
ról árjegyzéket? (D. G., Tana.) — **Felelet:** Forduljon pár sorral Magyar Méhészek Értékesítő Szervezetéhez, Budapest, V., Arany János-u. 1. szám és hivatkozzon a „Vasárnap”-ra. Egyben itt közöljük, hogy előfizetési díja csak 1933. július hó 31-ig van rendezve, miért is a naptárunkat csak abban az esetben tudjuk megküldeni, ha 233 pengős hátralékát beküldi kiadóhivatalunknak.

Kérdés: 1. Mi a lakcíme Számadó Ernőnek és belső- vagy külsőmunkatárs-e a Vasárnapnak? 2. Hány évesek és milyen végzettségük van a lapjuk következő versíróinak? Ifj. Kiss János, Nagy Lajos és Rakk István? 3. Ki a legfiatalabb tag a Vasárnap gárdájában? 4. Mi történt a Revíziós-pályázattal? (Sz. L., Nagybjom.) — **Felelet:** 1. Budapest, VII., Rózsa-u. 23. sz. Külsőmunkatárs. 2. Ifj. Kiss János, 19 éves és négy középiskolai végzettsége van. Nagy Lajosról közelebbit nem tudunk. Rakk István 19 éves és a Székesfehérvári Téli Gazdasági Iskola hallgatója. 3. Nem tudhatjuk. 4. Csekély érdeklődés folytán a pályázat nem lett megtartva.

Kérdés: Hol vannak a következő lapok kiadóhivatalai: Szabadság, Rosta, Társadalmunk, Nemzet Szava, Nemzeti Szocialista? (P. Gy., Zalafő.) — **Felelet:** Szabadság: Budapest, VI., Aradi-u. 8. szám; Rosta: Budapest, VII., Baross-tér 15. szám; Társadalmunk: Budapest, V., Lipót-körút 7. szám; Nemzet Szava és Nemzet Szocialista: Budapest, IV., Keeske-méti-u. 5., III. emelet.

Kérdés: Meddig szabad a tengeriszárat csomókban kimhagyni a mezőn? (3108. sz. előfizető, Gamás.) — **Felelet:** A tengeriszárat május 15-ig szabad csomókban hagyni, helyesebben: május 15-ig el kell égetni vagy jól elföldelni, mert május 15-ike után már a szabadonlevőből kirepülhet a kukoricamolylepkéje.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEI.

G. E., Bácsalmás. Előfizetése 1934. január 31-én lejár. — 2778. sz. előfizető. Előfizetése 1934. július 31-ig van rendezve. — M. E., Szentpéterur. Előfizetése ez év március végéig rendezve van. Mi a naptárt a karácsonyi számhoz mellékeljük, valahol elkallódott. Ujból megküldjük. — Ifj. D. J., Egerág. Előfizetése csak február 28-án jár le. — M. S., Buzsák. A naptárt Önnek is elküldtük a karácsonyi számban. Valahol elveszett. Ma újra mellékeljük. — K. J., Szeremle. Előfizetése 1934. december 31-ig van rendezve. 1934. év március 31-ig még 1 pengőt kérik. — Ifj. G. M., Kőrösnagyharány. Kérjük még 6 pengőt ez év március 31-ig.

T R É F Á K

A fősvény és az uborka

Egy zsugoriságról hirhadt ember elmegy egy konyhakertészetbe, hogy uborkát vásároljon. A kertész megmutatja neki az uborkákat és közli vele, hogy a nagy uborkák darabja 6 fillér, a kicsik darabja 5 fillér. A fősvény gondolkodik egy darabig, aztán így szól:

— Itt van öt fillér, megveszek egy kis uborkát.

A kertész megfog egy kis uborkát és ki akarja venni a földből, de a fősvény azt mondja:

— Ne tépje ki kérem, mert csak két hét múlva jövök el érte. Addig csak hadd nőjön.

Valószínű ok

Diákok beszélgetnek egymás között. A kicsi kérdi a nagyobbtól:

— Mitől van az, te Kálmán, hogy a lábunkba nem száll a vér, ha állunk rajta, a fejünkbe pedig rögtön belelőjt, ha lefelé lógunk? . . .

— Hogy lehetsz olyan tudatlan? — méltatlankodik a nagyobb diák. — Az attól van, hogy a fejünk üres.

Vicc újvrr

Kohn és Kohnné ebéd után diskurálnak egymással:

— Tudod, Adolfkám, — mondja Kohnné — én egy mezüze (zsidó valóságos kezser) szeretnék lenni.

— Miért?

— Akkor engem mindig megcsokolnál.

— Az igaz, — mereng el Kohn — de akkor mégis jobb szeretném, ha egy naptár lennél.

— Miért?

— Mert akkor minden évben kicserélhetnék.

Senki sem tökéletes

— Nekem az az érzésem, Stefike, hogy maga engem tökéletes hülyének néz.

— Ez tulzás, Kovács ur. Ezen a világon senki sem tökéletes.

A csirkék

— Tudja-e szomszéd, hogy csirkéi átjöttek az én kertembe?

— Mindjárt gondoltam.
— Mi a csodából gondolta?
— Hát onnan, hogy nem jöttek vissza többet.

Móricka ráér

A tanító ur becsületességre, tisztességre inti a gyerekeket és azt mondja, hogy csak a becsületes és jó emberek kerülnek a mennyországba.

— Na, gyerekek, — teszi fel aztán a kérdést — ki akar közületek a mennyországba jutni?

A kérdésre az egész osztály feláll, csak Móricka marad ülve.

— Mi az, Móricka, — kérdezi a tanító csodálkozva — te nem akarsz a mennyországba jutni?

— De igen, — feleli Móricka — csakhogy én még ráérek.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

női név (l=e)
mi

(Beküldte Szabó György Gizella Geneshátpusztáról)

2. Pontrejtvény.

N . g . m . g . a . o . s . á .

(Beküldte Gergye Ferenc Felsőmocsoldáról.)

3. Szórejtvény.

gyermek teszi erdélyi város

(Beküldte ifj. Horváth György Nagyhatonyról)

4. Szórejtvény.

kikötő zamat gyümölcs
(é=e) ~d

(Beküldte Szűcs Ferenc Budapestről)

5. Szórejtvény.

R 90 év D

(Beküldte Vargha Anna Pestszenterzsébetről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt az 5-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A múlt évi 52—53-ik kettős szám rejtvényeinek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten tesszük közzé.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOL BÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ [57]

A titkos katonai okmányok ellopásának ügyét befejeztem s ha jelentést tennék a fejleményekről, megmosolyognák turbuzgóságomat... De még az sem használna, ha valami isteni sugallat révén sikerülne meggyőznöm a kormány tagjait és a császárt, hogy egy nagystilű szélhámos, elvetemedett gonosztevő aknamunkája idézte a világháboru sötétlő és vészterhes fellegeit az európai horizontra!... Bulubis kormánya egymagában még ekkor sem tehetne semmit! A többi európai állam kormányát és azokat az államférfiakat, akik ez ellenséges ország népét vezetik, sohasem tudnám meggyőzni ugyanerről.

— Tehát?

— Tehát tehetetlenek vagyunk! Az őrnagy győzedelmeskedett! Azaz, hogy még nem egészen. Az a kérdés ugyanis, hogy mi lesz a következő lépése... Azzal mind a ketten tisztában vagyunk, hogy ha most öt valami ürüggyel letartóztatnánk, vagy akár eltennénk láb alól, — a detektív szemei vésztojón felvillantak — ez mit sem használna, nem állítaná meg többé az eseményeket. Példátlánul ravasz furfanggal, stratégiai hozzáértéssel, óriási körütekintéssel épült fel ez a pokoli terv s amikor mi beleavatkoztunk vagy beavatkozhattunk volna, akkor már késő volt minden... Itt csak annyit tehetünk, hogy továbbra is nyomon követjük az őrnagyot és leszünk az alkalmat, amikor lecsaphatunk rá akár a törvény hatalmával, akár az erőszak erejével, akár furfanggal, úgy, hogy leleplezzük és nevetségessé tesszük országvilág előtt.

— Mi tehát a legközelebbi teendő? — kérdezte Perrin, mi alatt a detektívhez hasonlóan ő is lerángatta magáról a kormos áruhát és igyekezett rendbe hozni külsejét.

— Mivel ez a vacsora előreláthatóan eltart egy óra hosszát, ellátogatunk a szállásunkra, hogy utána nézzünk, nem érkezett-e valami értesítés hazuról? Aztán visszatérünk ide és megvárjuk, míg szétoszlanak a vendégek, hogy nyomon követjük továbbra az is az őrnagyot.

Tíz perc múlva Cardon és Perrin kiléptek a szálló díszes üvegkapuján és egy cab-on, a Piccadilly-streeten lévő szállásukra hajtottak. Itt Perrin rendőrfőnök címére vastag levél várta őket: Müller főfelügyelő jelentése, nyomozása eredményéről.

A jelentés bőven tartalmazott meglepetéseket. Müller főfelügyelő, utasításához hiven, azt a feltevést véve alapul, hogy Dansky őrnagy a tettes, lenyomozta az utóbbi esztendő rejtélyes és kinyomozatlan bűnügyeinek egész sorát. Pontosán rekonstruálta az őrnagy minden lépését, onnan kezdve, amióta a várfogságból kiszabadult és a nagy ügyességgel és hozzáértéssel lefolytatott nyomozás egész sereg kétségtelen, súlyos bizonyítékot hordott össze az őrnagy ellen, melyek mindegyike külön-külön elegendő volt ahhoz, hogy nyomban kiállíttassék ellene az elfogatóparancs.

A berlini rendőrfőnök, amikor a jelentést végigolvasta, úgy ugrott fel, mintha kigyó marta volna meg.

— Egyetlen pernyi halasztást sem tűr a dolog, — kiáltotta izgatottan — azonnal intézkedni kell az őrnagy elfogatásáról. Akár segít az események további folyásán, akár nem, az ilyen többszörös rablógyilkos egy percig sem maradhat szabadlábban...

Azzal, mielőtt a detektív megakadályozhatta volna, kiugrott az ajtón, kalap, kabát nélkül lerothant a lépcsőn és egy autóval a Scotland-Yardra hajtatott. Miután kellőképpen igazolta magát, a bűnügyi osztály két detektívjével visszasietett a szállóba, — ekkorra azonban a különszoba vendégei, az őrnaggal együtt szétszéledtek már.

Hajnál felé járt, amikor Perrin csüggedten és mélységesen elkedvetlenedve hazatért Piccadilly-streeti szállására, ahol azonban újabb meglepetés várta. Szobatársa, Cardon, bucsu nélkül eltűnt. Mindössze egy blok-könyvecske fedelére írt fel kusza írással ennyit:

„Viszontlátásra a fronton — vagy a világháboru elmúltával!”

Befejező

Néhány héttel később Bulubis állam tengerpartja közelében, néhány mérföldnyire a keleti világitótoronytól, mi a szomszédos állam területét jelezte már, a sötét éjszakában lomha, nehéz, fekete ércömegek indultak el a tengeren, életet varázsolván a zord és kietlen sötétségbe. Nyugodt és csendes volt az éjszaka. Az eget sűrű fellegek borították és a hold csak néha bukkant elő egy pillanatra, hogy halvány sugaraival végigcsókdossa a sima tenger barázdáit, mit a nehéz hajók hasítottak. A drednoughtok leoltott lámpával siklottak a víz felett s parancsnokaik és kormányosaik minden érzékszervüket megfeszítve kémlelték a sötét éjszakát. A tisztok — mint már napok óta — ma sem hunyták le szemüket, ruhástól töltötték el az egész éjszakát és az egész legénység az ágyuk körül volt.

A hadihajók gépházában zakatoltak, izzottak, türelmetlen dobogással, a hatalmas gépek. Egyenlőre még halkan és visszatartottan, de minden pillanatban készen arra, hogy teljes gőzzel nekiinduljanak.

Ugyanekkor a világitótoronytól az ellenkező irányban számítva, néhány kilométernyire a szomszédos állam hadiflottája készülődött fel hasonlóképen. Az éjszaka sötétjében egymással szemben állt a két pompásan felszerelt hadiflotta, mint az elkeseredett bajvivók a küzdelem előtt és a vak sötétben, inkább csak sejtve egymást, farkasszemet néztek. Minden készen állott arra, napok óta már, hogy eldördüljön az első ágyulövés.

A bulubisi flotta vezérhajóján, a parancsnoki hidon, a sokféle aransujtásos, vállrojtos egyenruha között feltűnt egy aprótermetű ember civilruhás, sportsapkás alakja. Cardon doktor volt, a híres bulubisi detektív, ki e pillanatban sápadtan és az izgalomtól remegve leste a híreket. A levegő szinte remegett a drótnélküli táviratok rejtelmes és titkos üzeneteitől.

(Folytatjuk.)

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 január hó 9-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 27½ fillér; kétkoronás 55 fillér; ötkoronás 1 pengő 45 fillér; régi egyforintos 75 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 30 pengő 20 fillér; 10 koronás 14 pengő 90 fillér; 20 koronás Napoleon-arany 30.25—30.50; 10 koronás Napoleon-arany 14.80 pengő.

14 karaátos törtarany (gyűrű, karperce, fülbevaló, stb.) grammonként 2 pengő 55 fillér.

Színarany kilogrammja: 4980—4990 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 68.50 pengő.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak január hó 9-én.

GABONATÓZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszta 77 kg-os 7.35—7.55, 78 kg-os 7.45—7.65, 79 kg-os 7.55—7.75, 80 kg-os 7.65—7.85, felsőtiszta 77 kg-os 7.35—7.45, 78 kg-os 7.45—7.55, 79 kg-os 7.55—7.65, 80 kg-os 7.60—7.80, járszági, fejérmegyel, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 7.20—7.30, 78 kg-os 7.30—7.40, 79 kg-os 7.40—7.50, 80 kg-os 7.50—7.60. — *Pestvidéki rozs* 3.85—3.95, egyéb 3.85—3.95, *takarmányárpa*, elsőrendű 7.10—7.30, másodrendű 7—7.10, *sörárpa*, elsőrendű 10.50—11.50, másodrendű 9—9.50, *harmadrendű* 7.75—8.50, *zab*, elsőrendű 8.40—8.50, másodrendű 8.30—8.40, *ujtengeri* 6—6.10, *ötengeri* 7.75—7.85, *korpa* 6.30—6.40, 7-es *liszt* 9—10.50, 8-as *liszt* 8.25—8.50 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra: 7.72—7.74, májusra: 7.94—7.95. *Rosza* márciusra: 4.60—4.62, májusra: 4.85. *Tengeri* májusra: 7.82—7.94, júliusra 8.20 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.*) Az éleltség, melyet a kivétel terén újév utánra vártak, csak csekély mértékben mutatkozik. A kínálat úgy *lőherében*, mint *lucernában* igen csekély. Műtán azonban az exportörök még egyelőre elegendő eladatlant készletet felelt rendelkeznek, az itt piacra kerülő kis tételek csak vonatottan találnak elhelyezést. Az elmúlt hetekben *ősziborsó* iránt fokozottabb érdeklődés mutatkozott, mely azonban később ellanyhult. *Mák* változatlan, a külföld részéről kereslet nem mutatkozik. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kilogrammonként budapesti paritásában:* repce 25—26, köles, vörös 8.50—9, köles, vegyes 8.30—8.50, lucerna 115—125, lőhere apró 145—155, tavaszi búkköny 8—9, lenmag k. 24—25, lenmag n. 27.50—28.50, tökmag elsőrendű 26.50—27.50, másodrendű 23.25—24, napraforgó, fehér 22—23, napraforgó, vegyes 12—12.15, kék mák 36.50—38, borsó: Viktória 9.25—10.25, expressz 14—15.50 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 7, borsóhéj 6.25, borsókorpa 6.25, buzakonkoly 5.25, konkolydara 6.25, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 9.50, repce-

pogácsa 7.75, répaszelet, szárított 6.80, rozskonkoly 5, rozskorpa 6.20, rozstakarmányliszt 7, tökmagpogácsa 13 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.20—5, harmadrendű csomagolásra 3.50—4.10, muharszéna 5.30—6, lucernaszéna 6.30, alomszalma, másodrendű 2—2.60, zsupszalma 4 pengő métermázsánként, kévénként 30 fillér.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 38—40, másfél éves üszök 38—40, másfél éves tinók 38—42, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élő súlyban.

Borjvásár. Élő borjuk: Belföldi szópós: elsőrendű 76—82, másodrendű 70—75, harmadrendű 62—68 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Elsőrendű nehézsértés páronként, 300 kg-on felül 79—80, közép páronként 250—280 kg-ig 77—78, szedett közép páronként 220—260 kg-ig 78—80, könnyű páronként 180—210 kg-ig 75—76, súlyú páronként 100—160 kg-ig 70—74, elsőrendű uradalmi nehézsértés páronként 300 kg-on felül 76—78, szedett öreg másodrendű 73—74, angol sonkasülőd páronként 120—150 kg-ig elsőrendű 82—88—92, könnyű páronként 80—100 kg-ig 75—80 pengő kg-ként, élő súlyban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, páronként 100 kg vagy azon felül súlyban 44—50, prima fiatal bárányok, páronként 75—80 kg között 30—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Tej és tejtermékek: Tejfeles tej 32, lefőlözött tej 6—10, tejszín 240—280, tejfel 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehénturó 40—80, juhsajt 120—200, groi 220—240, trapista 160—240, ementáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás: *Éltőbaromfi:* Tyúk 1.50—2.50, csirke 0.80—2, pulyka 2.40—5 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyúk 1.20—1.60, csirke 1.20—2.20, ruca, hizott 1.10—1.40, lud, hizott 1.10—1.40, pulyka, hizott 1.20—1.50, pulyka, sovány 0.80—1.20, libamáj 3—8 pengő kilogrammonként. Teatojás 13—16, főzőtojás és apró 10—14 fillér darabonként.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani való 0.96—1.10, sózott, kenyér 1.20—1.70, füstölt 1.40—1.80, háj 1.06—1.20, tepertő, zsíros 120—160, sertészsír, helybeli 1—1.16 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.10—1.60, harcsa 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvasgerinc 3—4, lapocka 0.60—1, többi része 0.30—0.40, őzgerinc 3—4.50, comb 2.80—3, többi része 0.30—0.40, vaddisznógerinc 2.80, comb 2.80—3, többi része 0.80—1.60 pengő kilogrammonként. Nyul, szőrben 1.50—3.20, fácán 1.60—2.80, fogoly 0.60—1.20 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb: Paprika, édes, nemes 4—5.20, félédes 3.60—4, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.90, pergetett méz 1.20—1.40, házi szappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő klgromként.

Zöldség: Sárga répa 20—60, petrezselyem 14—26, zeller 14—30, kalarábé 16

—30, karfiol 40—100, vöröshagyma, mákói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 14—26, fejekáposzta 10—20, savanyított káposzta 20—36, kelkáposzta 20—46, vörös káposzta 24—50, fejessaláta 10—40, torma 40—140, burgonya, ősz, rózsza 9—11, nyári, rózsza 12—14, Ella 8—10, kifli 14—24, tömör csiperkegomba 120—220, süttőtök 10—20, sóska 100—240, paraj, tisztított 45—100, fekete retek 14—30 fillér klgromként.

Gyümölcs: Alma 28—60, körte, nemes fajta 60—200, csemegezőlő 80—240, dió 1—1.40, dióbél 3.20—4.40, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróbél 320—400, héjazott mandula 400—700, gesztenye, olasz 48—65 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac továbbra is szilárd. Az Alföldön kistermelőknél az árak hektoliterfokonként, alacsonyfokú árunál 1.25—1.40, 9—10 fokos árunál 1.30—1.50 pengő. Uradalmi tételek ára alacsonyfokú hektoliterfokonként 1.60—1.80, 10 fok körüli 1.80—2, azonfelüli 1.90—2.20 pengő. Óbor-árak mulligandfokonként, alacsonyabbfokú árunál 2.80—3.20, magasabbfokú árunál 3.50 pengőig. Vörösbort és kiváló minőségű fajborokért még többet is fizetnek.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 9-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többbe kerül száz darab:* Angol font 1870—1010, dollár 362—372, kanadai dollár 355—375, hollandi forint 231.35—232.75, német márka 135.70—136.60, svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Cseh korona 16.95—17.07, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 64.65—65.15, román leu 3.42—3.46, bolgár leva 4—4.26, olasz lira 29.90—30.20, osztrák schilling 78.70—80.70 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, január hó 14-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Cegléd, Hódmezővásárhely, Debrecen, Kinkunfélegyháza.

Hétfő, január hó 15-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Ape, Dévaványa, Dombrád, Egyek, Jászladány, Ócsa, Ózd, Rétság, Salgótarján, Szany, Verpelét.

Kedd, január hó 16-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Salgótarján, Szerencs. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsódnádasd.

Szerda, január hó 17-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Balatonfüred, Mány. — *Állatvásár:* Székesfehérvár. — *Kirakodóvásár:* Rudabánya.

Csütörtök, január hó 18-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Szabadszentkirály.

Péntek, január hó 19-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Csenger, Gyula, Veszprém. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csesztreg.

Sombat, január hó 20-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Gyula, Majs.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-

SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MÚSORA: 1934 JANUÁR 14—20.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 14

9.15: Hírek. **10.10:** Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi Plébániatemplomból. Szentbeszédet mond dr. Mentés Mihály győri teológiai tanár. **12.15:** Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Turóczy Zoltán győri lelkész. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Gróf Zichy Géza emlékhangverseny halála 10. évfordulóján. **2:** Gramofonlemezek. **3:** A m. kir. földművelésügyi minisztérium előadás-sorozata. Urbányi Jenő dr. egyet. tanársegéd: „A gyümölcsfavédelem legolcsóbb módja.” **3.45:** Schwartz János, ifj. Schwartz János és Schwartz Oszkár különleges hangszereken játszanak. **Utána:** Időjárásjelentés. **4.30:** Petőfi: „Bolond Istók.” Elmondja Kiss Ferenc. (Közművelődési előadássorozat). **5:** „Acélhang” dalárda. **5.50:** „Amerika”. Földi Mihály előadása. **6.25:** Bertha István szalonzenekara. **7.45:** Sport- és versenyeredmények. **8:** Helyszíni közvetítés a Kamaraszínház-ból. „Mákvirág”. Vidám játék 3 felvonásban. **Utána kb. 10.15:** Hírek. **10.30:** Budapesti hangverseny Zenekar.

H é t f ő 15

9.45: Hírek. **10:** 1. Aranytanácsok utasoknak 1825-ből. 2. Tíz perc egészségügy: „A szamaréköhhögés”. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. **12.05:** Gramofonlemez. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Az 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fricsey Richard. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. **3.30:** A rádió diáktfűlőrája. „A zentai hős.” **4:** Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) **4.45:** Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. **5:** „Megyünk Pestre”. (Történelmi séta.) Pogány Béla előadása. **5.30:** Somogyi-szalonzenekar. **6.30:** Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.) **7:** Magyar nóták. Közreműködik László Imre és Rácz Béla cigányzenekara. **8:** „A

világgazdaság válsága” Éber Antal dr. előadása. **8.30:** Waldbauer-Kerpely vonós-négyes. **9.30:** Hírek, időjárásjelentés. **9.50:** „A magyar népzene hatása a szomszédos népek zenéjére”. Bartók Béla előadása gramofonlemez és zongoraszámok bemutatásával. **10.40:** Aradi Farkas Sándor cigányzenekara.

K e d d 16

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar mondák. 2. Mi újság a rádió körül. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. **12.05:** Országos Postászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Kolompár Laci cigányzenekara. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. **4:** „A régi magyar népviselet.” Györffy István dr. előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. **5:** „Magyar leányok rádió-órája.” 1. Anna főhercegnő bevezető beszéde. 2. Herczeg Ferenc elbeszélést olvas fel. 3. Tábortűz. **6:** Gramofonlemez. **6.50:** Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) **7.20:** Engel Iván zongorázik. **8:** „A költő anyja.” R. Simonffy Margit verseket mond el. **8.30:** A bécsi Operaház Énekkarának hangversenye a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből. Kb. **10.30:** Hírek, időjárásjelentés. **Majd:** A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar.

S z e r d a 17

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Urak és jobbagyok a múlt század elején. 2. Festmények, képek és dísz tárgyak kezelése. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Nemzetközi vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. **12.05:** L. Christján Lili énekel, Setét György hegedül. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Állataltan Zenészek Szimfonikus Zenekara. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. **3.30:** A rádió diáktfűlőrája: „A gyufa feltaláló-

ja." 4: „A szépségápolás az ókortól.“ Bozay Margit előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 5.30: „Erdély nagy művészei.“ Janovics Jenő dr. előadása. 6: Mándits-szalonzenekar. 7: Munkásfőőra. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Az álarcosbál.“ Dalmi 3 felvonásban. **Az I. felvonás után:** Hírek. **Előadás után, kb. 10.30:** Időjárásjelentés. **Majd:** Kurina Simi cigányzene-kara. 11.15: Gramofonlemez.

Csütörtök 18

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar városok. 2. Asszonygondok: Saláták. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés 12.05: Ifj. Héderváry Ferenc cigányzene-kara. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Eugen Stepat balalajka-zene-kara. 2.40: Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. 4: „A nevető mundér“. Vitéz Szarka Géza elbeszélése. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Gazdaltanfolyam. Pettenkoffer Sándor ny. szőlészeti és borászati felügyelő: Szőlőművelés. (III.) 5.30: Zenekari hangverseny. 6.30: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson.) 7: Matuska Miklós énekel. 7.30: „Derüire-derüi“. Tarka est. 9: Hírek, versenyeredmények. 9.20: Orgonahangverseny. Közreműködik Semldthauer Lajos, B. Sándor Erzsé és Pataky Kálmán. 10.50: Időjárásjelentés. Majd kb. 10.55: Aradi Rácz Berci cigányzene-kara.

Péntek 19

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszertű apróságok. 2. A tájfényképezés. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés. 12.05: Kézzongorás jazz. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Haris Győző vokálkvar-

tettje. 2.40: Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákfőőrája. „A macska“. 4: „Maga — te“. Jónás Károly csevegése. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „A kárpáti téli esata“. Pileh Jenő előadása. 5.30: Bachmann-trió. 6.10: „Az ember tragédiájá“-nak emlékei. Pataky József előadása. 6.35: Felvinci Takács Alice hegedűl. 7.10: A rádió külügyi negyedőrája. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. **I. felv. után:** Hírek. Az előadás után kb. 10.30: Időjárásjelentés. **Majd:** Bura Károly cigányzene-kara. 11.15: Jazz, Vajda Károly énekszámával.

Szombat 20

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Abonyi Lajos írásaiból. 2. A szőlőföld a magyar költők verseiben. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Rajnoga Klára és Böhm Endre énekel. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Kerntler—Ország—Friss-trió. 2.40: Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. 4: A „Rádióélet“ meseőrája. (Harsányi Gizi előadása.) 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Helyszíni közvetítés a Svábhegyi Csillagvizsgálóból. 5.40: Kalmár Pál magyar nótákat énekel Veres Lajos cigányzene-kara kíséretével. 6.30: Rádió-amatőrposta. 6.50: A „Ginditta“ szereposztása és a tartalom ismertetése. 7: Közvetítés a bécsi Állami Operaházból. „Ginditta.“ 10: Hírek, időjárásjelentés. 10.20: Mándits-szalonzene-kar. 11.25: Toll Árpád és Janesi cigányzene-kara.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNPAL, január hó 14. 3—3.45: Gramofonlemez.

CSÜTÖRTÖK, január hó 18. 5—5.30: Gramofonlemez

SZOMBAT, január hó 20. Gramofonlemez *Utána:* „A hét eseményei“.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7